

BLOCK PROJEKT

IZMJENE I DOPUNE
PROSTORNI PLAN
UREĐENJA OPĆINE
STARIGRAD

OBRAZLOŽENJE I PRIKAZ IZMJENE I DOPUNE

KONAČNI PRIJEDLOG - dopuna
travanj 2025.

Nositelj izrade
Izrađivač

Direktor:
Odgovorni voditelj:
Stručni tim:

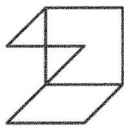
Općina Starigrad
BLOCK-PROJEKT d.o.o.
Put Murvice 12D
23 000 ZADAR tel. 023 492 080
Željko Predovan dipl.ing.arh.
Željko Predovan dipl.ing.arh.
Stephen Tony Brčić dipl.ing.upp.
Luka Predovan, struč.spec.ing.aedif.
Igor Alibašić, dipl.ing.el.
Lovre Predovan mag.ing.arh

KONAČNI PRIJEDLOG

Županija:	ZADARSKA		
Općina	STARIGRAD		
Naziv prostornog plana:	IZMJENE I DOPUNE PPUO STARIGRAD		
Naziv tekstualnog dijela plana:	OBRAZLOŽENJE I PRIKAZ IZMJENA I DOPUNA PLANA		
Odluka o izradi prostornog plana	Odluka predstavničkog tijela o donošenju plana		
"SL. GLASNIK ZADARSKE ŽUPANIJE" br.32/21	"SL. GLASNIK ZADARSKE ŽUPANIJE" br. __/__		
Javna rasprava (datum objave): "Zadarski list", 25. ožujka 2024. godine "Zadarski list", 28. listopada 2024. godine	Javni uvid održan od: 26. ožujka 2024. do: 26. travnja 2024. od: 4. studenog 2024. do: 11. studenog 2024.		
Pečat tijela odgovornog za provedbu javne rasprave:	Odgovorna osoba za provedbu javne rasprave: Marina Milovac, mag.archeol.		
Suglasnost za Plan prema Članku 108. Zakona o prostornom uređenju (NN br.153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19)			
Broj suglasnosti: Ur. broj: datum: __. ____ 202__ godine			
Pravna osoba/tijelo koje je izradilo plan:	BLOCK PROJEKT d.o.o.		
Pečat pravne osobe/tijela koje je izradilo plan:	Odgovorna osoba: Željko Predovan, dipl. ing. arh.		
Odgovorni voditelj: Željko Predovan, dipl. ing. arh.			
Stručni tim u izradi plana: Željko Predovan, dipl. ing. arh. Stephen Tony Brčić, dipl. ing. upp. Luka Predovan, struč.spec.ing.aedif. Igor Alibašić, dipl.ing.el. Lovre Predovan mag.ing.arh			
Pečat predstavničkog tijela:	Predsjednik predstavničkog tijela: Marko Marasović, dipl. ing. građ		
Istovjetnost ovog prostornog plana s izvornikom ovjerava: (ime, prezime i potpis)	Pečat nadležnog tijela:		

BLOCK PROJEKT d.o.o.

Put Murvice 12D 23000 Zadar. tel: 023 492 080 e-mail: info@block-projekt.hr

Zavod za prostorno uređenje
Zadarske županije
Zadar

KLASA: 350-02/25-01/01
URBROJ: 2198-1-89-25-4
Zadar, 29. siječnja 2025.

REPUBLIKA HRVATSKA
ZADARSKA ŽUPANIJA
OPĆINA STARIGRAD

PREDMET: Konačni prijedlog Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine
Starigrad
- mišljenje, daje se

Povodom Vašeg zahtjeva *KLASA: 350-02/21-01/4; URBROJ: 2198-9-03-25-133 od 27. siječnja 2025.* i zahtjeva *KLASA: 350-02/21-01/4, URBROJ: 2198-9-03-25-130 od 02. siječnja 2025. (dorada Plana)* dajemo

MIŠLJENJE

Konačni prijedlog Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Starigrad izrađen je u skladu s Prostornim planom Zadarske županije ("Službeni glasnik Zadarske županije", br. 02/01., 06/04., 02/05., 17/06. i 03/10., 15/14., 14/15., 05/23. i 06/23.).

S poštovanjem,

RAVNATELJ

Stjepan Gverić, prof. geog.

BLOCK PROJEKT

Put Murvice 12D 23000 Zadar.

tel: 023 492 080

e-mail: info@block-projekt.hr

NOSITELJ IZRADE: Općina Starigrad
PROSTORNI PLAN: izmjena i dopuna PPUO Starigrad

U skladu s člankom 82. stavak 1 Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19) izdaje se:

IMENOVANJE

kojim se Željko Predovan dipl.ing.arh. ovl. A-U 94 imenuje za glavnog odgovornog voditelja izrade nacрта prijedloga izmjene i dopune PPUO Starigrad

Imenovana osoba zadovoljava uvjete iz članka 82. stavak 2. navedenog Zakona.

Direktor::

Željko Predovan dipl.ing.arh.

BLOCK PROJEKT
Put Murvice 12D 23000 Zadar d.o.o

Zadar, 1. ožujka 2022.

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GRADITELJSTVA
I PROSTORNOGA UREĐENJA

10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 20
Tel: 01/ 3782 444 Fax: 01/ 3772 822

Uprava za prostorno uređenje, pravne poslove i programe Europske unije

Klasa: UP/I-350-02/17-07/26

Urbroj: 531-05-17-2

Zagreb, 12. srpnja 2017.

Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, povodom zahtjeva tvrtke BLOCK-PROJEKT d.o.o. iz Zadra, Kralja Tvrtka 3, zastupane po direktoru Željku Predovanu, dipl.ing.arh., za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja, na temelju članka 9. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje („Narodne novine“, br. 78/15.), donosi

RJEŠENJE

I. **BLOCK-PROJEKT d.o.o. iz Zadra, Kralja Tvrtka 3, daje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova izrade nacрта prijedloga svih prostornih planova i nacрта izvješća o stanju u prostoru svih razina** te obavljanje poslova u vezi s pripremom i donošenjem svih prostornih planova i izvješća o stanju u prostoru svih razina iz članka 2. stavka 1. točke 1. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja („Narodne novine“ br. 136/15.).

II. Pravna osoba iz točke I. izreke ovog rješenja dužna je jednom godišnje u mjesecu u kojem je izdana suglasnost dostaviti Ministarstvu dokumentaciju kojom se dokazuje da nisu prestali postojati uvjeti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja.

III. Suglasnost iz točke I. izreke ovoga rješenja ukinuti će se rješenjem ako pravna osoba prestane ispunjavati uvjete propisane za izdavanje suglasnosti, uvjete koji moraju biti ispunjeni prilikom izrade prostornih planova ili ako stručne poslove prostornog uređenja obavlja protivno Zakonu o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, propisima donesenim na temelju tog Zakona ili protivno propisima kojima se uređuje područje prostornog uređenja.

Obrazloženje

BLOCK-PROJEKT d.o.o. iz Zadra, Kralja Tvrtka 3, podnio je ovom Ministarstvu zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje svih stručnih poslova prostornog uređenja.

Podnositelj zahtjeva je uz zahtjev priložio sve dokaze propisane odredbom članka 4. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja:

1. fotokopiju rješenja o upisu u sudski registar kao dokaz da je BLOCK-PROJEKT d.o.o. iz Zadra, registriran za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja te

2. dokaze da ima zaposlene ovlaštene arhitekta urbaniste :

Željko Predovan, dipl.ing.arh., ovlaštenu arhitekt urbanist, br.ovl. A-U 94

i Stephen Tony Brčić, dipl.ing.upp., ovlaštenu arhitekti urbanist, br.ovl. A-U 564

Za svakog od navedenih ovlaštenih arhitekata urbanista priloženo je :

- a) rješenje o upisu u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista i
- b) izvornik potvrde o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ne starije od 30 dana.

Uvidom u navedenu dokumentaciju utvrđeno je da podnositelj zahtjeva ispunjava sve uvjete za izdavanje zatražene suglasnosti.

Slijedom izloženog, a sukladno odredbi članka 96. stavak 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09.), riješeno je kao u točki I. izreke ovog rješenja.

Sukladno odredbi članka 10. stavak 2. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, riješeno je kao u točki II. izreke ovoga rješenja.

Sukladno odredbi članka 10. stavak 1. istog Zakona, riješeno je kao u točki III. izreke ovog rješenja.

Upravna pristojba u iznosu od 35,00 kn po Tar.br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi Uredbe o tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17) uplaćena je na račun državnog proračuna.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom u Splitu. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se navedenom Upravnom sudu predaje neposredno u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik, ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

POMOĆNIK MINISTRA

Dostaviti:

- 1. BLOCK-PROJEKT d.o.o., 23 000 Zadar, Kralja Tvrtka 3, n/p Željko Predovan, direktor
- 2. Evidencija suglasnosti, ovdje
- 3. Spis, ovdje

REPUBLIKA HRVATSKA

HRVATSKA KOMORA ARHITEKATA

Klasa: UP/I-034-02/16-02/79

Urbroj: 505-04-16-02

Zagreb, 19. travnja 2016.

Hrvatska komora arhitekata odlučujući o zahtjevu, ŽELJKA PREDOVANA, dipl.ing.arh., iz ZADRA, IVANA MEŠTROVIĆA 12A, OIB 53283151547 u predmetu upisa u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista na temelju članka 26. Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju (Narodne novine broj 78/15), i članka 37. Statuta Hrvatske komore arhitekata (Narodne novine broj 140/15), po zahtjevu stranke donosi

RJEŠENJE

1. U **Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista** upisuje se **ŽELJKO PREDOVAN**, dipl.ing.arh., iz ZADRA, IVANA MEŠTROVIĆA 12A, pod rednim brojem **94**, s danom upisa **19.04.2016.** godine.
2. Upisom u **Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista**, **ŽELJKO PREDOVAN**, dipl.ing.arh., stječe pravo na uporabu strukovnog naziva "**ovlašteni arhitekt urbanist**" i pravo na obavljanje stručnih poslova temeljem članka 47. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje i članka 48. Statuta Hrvatske komore arhitekata, te pravo na pečat i iskaznicu ovlaštenog arhitekta urbanista.
3. Upisom u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista, ŽELJKU PREDOVANU, dipl.ing.arh. Komora izdaje pečat i iskaznicu ovlaštenog arhitekta urbanista.
4. Upisnina u iznosu od 1.000,00 kn uplaćena je na račun Hrvatske komore arhitekata.
5. Žalba protiv ovog rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

Obrazloženje

ŽELJKO PREDOVAN, dipl.ing.arh., iz ZADRA, IVANA MEŠTROVIĆA 12A podnio je ovom javnopravnom tijelu zahtjev za upis u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista Hrvatske komore arhitekata dana 11.03.2016. godine.

Hrvatska komora arhitekata provela je postupak razmatranja dostavljenog potpunog zahtjeva imenovanog sukladno članku 64. st. 2. Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju i čl. 4. Pravilnika o upisima u imenike, upisnike i evidencije Hrvatske komore arhitekata te je utvrđeno da je ŽELJKO PREDOVAN:

- upisan u Imenik ovlaštenih arhitekata – stručni smjer ovlašteni arhitekt temeljem rješenja Klasa: UP/I-350-07/91-01/656, Urbroj: 314-01-99-1, od 31.07.1999. godine.
- da je položio stručni ispit dana 26.04.1995. godine
- da je završio odgovarajući studij i stekao akademski naziv diplomirani inženjer arhitekture,
- da je stekao odgovarajuće stručno iskustvo,
- da ima prebivalište na teritoriju Republike Hrvatske,
- da protiv njega nije pokrenuta istraga, odnosno da se ne vodi kazneni postupak zbog kaznenog djela koje se vodi po službenoj dužnosti,
- da je uplatio upisninu sukladno Odluci o visini upisnine i članarine Hrvatske komore arhitekata.

ŽELJKO PREDOVAN, dipl.ing.arh. je prema odredbama Zakona o Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu bio upisan u Imenik ovlaštenih arhitekata – stručni smjer ovlašteni arhitekt i po toj osnovi obavljao poslove ovlaštenog arhitekta.

Prema odredbi čl. 64. st. 2. Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju imenovani je temeljem stečenih prava upisan u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista.

Temeljem ovako utvrđenog činjeničnog stanja ispunjeni su uvjeti propisani u čl. 27. Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju i članku 6. Pravilnika o upisima u imenike, upisnike i evidencije Hrvatske komore arhitekata.

ŽELJKO PREDOVAN, dipl.ing.arh. upisom u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista Hrvatske komore arhitekata od dana 19.04.2016. godine stječe pravo na uporabu strukovnog naziva ovlašteni arhitekt urbanist, pravo na pečat i iskaznicu, te sva prava i obveze sukladno Zakonu o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju, Zakonu o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje i Statutu Hrvatske komore arhitekata.

Slijedom ovako utvrđenog činjeničnog stanja zahtjevu je valjalo udovoljiti, te primjenom odredbi Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju, Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i Statuta Hrvatske komore arhitekata i gradnje riješiti kao u izreci.

Uputa o pravnom lijeku: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu graditeljstva i prostornoga uređenja, u roku od 15 dana od dostave ovog rješenja.

Upravna pristojba po tarifnom broju 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi Zakona o upravnim pristojbama (NN br. 8/96, 77/96, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 25/08,

60/08, 20/10, 69/10, 126/11, 112/12, 19/13, 80/13, 40/14, 69/14, 87/14 i 94/14)
naplaćena je i poništena na podnesku.

Predsjednica Hrvatske komore arhitekata
Željka Jurković, dipl.ing.arh

Jurkovic

Dostaviti:

1. ŽELJKO PREDOVAN, ZADAR, IVANA MEŠTROVIĆA 12A
2. U Zbirku isprava Komore

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

MBS:

060142248

OIB:

36135686629

TVRTKA:

2 BLOCK-PROJEKT društvo s ograničenom odgovornošću za
građevinarstvo i inženjering

2 BLOCK-PROJEKT d.o.o.

SJEDIŠTE/ADRESA:

4 Zadar, Grad Zadar
Kralja Tvrtka 3

PRAVNI OBLIK:

1 društvo s ograničenom odgovornošću

PREDMET POSLOVANJA:

1	63.2	- Ostale prateće djelatnosti u prometu
1	70.3	- Poslovanje nekretn., uz naplatu ili po ugovoru
1	*	- Ugostiteljska djelatnost
1	*	- Turistička djelatnost
1	*	- Izrada nacрта strojeva i industrijskih postrojenja
1	*	- Inženjering, projektni menadžment i tehničke djelatnosti
1	*	- Izrada projekta za kondicioniranje zraka, hlađenje, projekata sanitarne kontrole i kontrole zagađivanja i projekta akustičnosti
2	*	- projektiranje objekata, građenje i nadzor nad gradnjom
2	*	- projektiranje i izvedba projekata strojeva, elektroinstalacija, instalacija za vodu i odvodnju, plin i sustava za grijanje
2	*	- poslovno savjetovanje
2	*	- kupnja i prodaja robe
2	*	- trgovačko posredovanje na domaćem i inozemnom tržištu
3	*	- Djelatnost svih stručnih poslova prostornog uređenja: izrade svih prostornih planova

OSNIVAČI/ČLANOVI DRUŠTVA:

1	Željko Predovan, OIB: 53283151547
Zadar, Ljudevita Posavskog 8/b
1	- jedini osnivač d. o. o.

OSOBE OVLAŠTENE ZA ZASTUPANJE:

SUBJEKT UPISA

OSOBE OVLAŠTENE ZA ZASTUPANJE:

- 1 Željko Predovan, OIB: 53283151547
Zadar, Ljudevita Posavskog 8 b
- 1 - član uprave
- 1 - zastupa Društvo pojedinačno i samostalno

TEMELJNI KAPITAL:

- 2 20.000,00 kuna

PRAVNI ODNOSI:

Temeljni akt:

- 1 Izjava o usklađenju sa Zakonom o trgovačkim društvima od 21. prosinca 1995. godine.
- 2 Odlukom člana društva od 10.09.2007. godine izmijenjeni članci 1., 2., 3., 4., 6. i 8. Izjave o tvrtki, sjedištu društva, temeljnom kapitalu i upravi.
- 3 Odlukom člana društva od 27.05.2008. godine izmijenjen članak 4. Izjave o djelatnosti društva.
- 4 Odlukom člana društva od 09.07.2012. godine izmijenjen članak 3. Izjave o sjedištu društva.

Promjene temeljnog kapitala:

- 2 Temeljni kapital povećan sa iznosa od 18.700,00 kuna za iznos od 1.300,00 kuna na iznos od 20.000,00 kuna.

OSTALI PODACI:

- 1 RUL I 19745

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA:

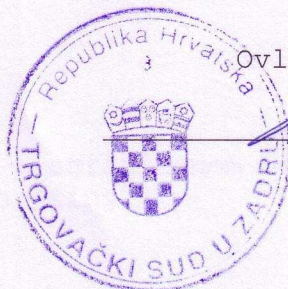
	Datum predaje	Godina	Obračunsko razdoblje
eu	18.04.2012	2011	01.01.2011 - 31.12.2011

Upise u glavnu knjigu proveli su:

RBU Tt	Datum	Naziv suda
0001 Tt-96/3837-5	14.09.1998	Trgovački sud u Splitu
0002 Tt-07/706-2	20.09.2007	Trgovački sud u Zadru
0003 Tt-08/492-3	20.11.2008	Trgovački sud u Zadru
0004 Tt-12/1584-2	19.07.2012	Trgovački sud u Zadru
eu /	02.06.2009	elektronički upis
eu /	19.05.2010	elektronički upis
eu /	12.05.2011	elektronički upis
eu /	18.04.2012	elektronički upis

SUBJEKT UPISA

U Zadru, 04. listopada 2012.

Ovlaštena osoba

OBRAZLOŽENJE IZMJENE I DOPUNE PLANA

Odlukom o izradi izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Starigrad ("Službeni glasnik Zadarske županije" br. 32/21) Vijeće Općine Starigrad utvrdilo je potrebu izrade **izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Starigrad** ("Službeni glasnik Zadarske županije" br.16/06, 14/11, 16/12, 20/16, 18/18, 03/21 – u daljnjem tekstu: *Plan*), i to iz razloga koji slijede

- (a) izmjena uvjeta za građenje u građevinskom području naselja i u izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja radi kvalitetnije provedbe Plana,
- (b) usklađenje izdvojenih građevinskih područja ugostiteljsko-turističke namjene izvan naselja s Prostornim planom Zadarske županije
- (c) izmjena i dopuna planirane namjene u građevinskom području naselja radi povećanja kvalitete življenja u naseljima i privlačenje investicija u gospodarstvu,
- (d) preraspodjela manjih dijelova građevinskih područja (ispravak granica građevinskih područja radi uklanjanja zapreka u građenju u istim)
- (e) dopuna uvjeta za građenje i uređenje zemljišta izvan građevinskih područja naselja i izdvojenih građevinskih područja izvan naselja,
- (f) provjera i izmjena dijela planirane prometne mreže i postojećih prometnica planirane za rekonstrukciju radi usklađenja sa stanjem na terenu i vlasničkom strukturom katastarskih čestica,
- (g) izmjena i dopuna uvjeta za građenje infrastrukturne mreže,
- (h) dopuna pučkih graditeljskih cjelina (zaselaka) u kartografskim prikazima Plana

Izmjena i dopuna Plana obuhvaća tekstualni i grafički dio Plana.

Tijekom primjena važećeg Plana uočeni su nedostaci u određivanju uvjeta provedbe pojedinih zahvata u prostoru, kao i u uporabi pojedinih prostornih cjelina. Temeljem toga ocijenjeno je da određenim postavkama važećeg Plana nije omogućeno optimalno korištenje postojećih potencijala prostora, te je potrebna izmjena i dopuna Plana, kako bi se ispravili uočeni nedostaci, a planske postavke uskladile s potrebama i na taj način osigurala kvalitetnija podloga i poticaj za razvoj.

Nisu planirana nova građevinska područja niti su povećavana postojeća. U određenim građevinskim područjima izvršene su manje rekompozicije, i to kako slijedi:

Naselje	Namjena	Dodano	Skinuto	Razlika ukupne površine GP naselja
		m ²	m ²	m ²
Tribanj	Građevinsko područje naselja	86	87	-1
Starigrad	Građevinsko područje naselja	1081	1180	-99
Seline	Građevinsko područje naselja	2137	2138	-1

TABLICA PROVJERE GRAĐEVINSKIH PODRUČJA U PROSTORU OGRANIČENJA

A. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA I IZDOJENIH DIJELOVA NASELJA								
Redni broj	Naselje	Namjena	GP utvrđeno PPUO-om			GP utvrđeno Izmjenama i dopunama PPUO-a		
			Ukupno	Izgrađeno GP		Ukupno	Izgrađeno GP	
			ha	ha	%	ha	ha	%
1.	Tribanj	GP	70,40	32,50	46	70,67	32,50	46
		IDGP*	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
		Ukupno	70,40	32,50	46	70,67	32,50	46
		T u GPN	1,87	0,94	50	1,60	0,94	59
		%	2,58	1,30	-	2,21	1,30	-
	Sveukupno	72,27	33,44	46	72,27	33,44	46	
2.	Starigrad	GP	155,57	84,94	55	155,56	84,94	55
		IDGP	61,46	16,88	27	61,46	16,88	27
		Ukupno	217,03	101,82	47	217,02	101,82	47
		T u GPN	1,25	1,25	100	1,25	1,25	100
		%	0,57	0,57	-	0,57	0,57	-
	Sveukupno	218,28	103,07	47	218,27	103,07	47	
3.	Seline	GP	105,28	54,07	51	106,14	54,32	51
		IDGP	79,29	11,80	15	79,29	11,80	15
		Ukupno	184,24	66,12	36	185,43	66,12	36
		T u GPN	1,65	0,23	14	0,46	0,23	50
		%	0,89	0,12	-	0,25	0,12	-
	Sveukupno	185,89	66,35	36	185,89	66,35	36	
Sveukupno GP naselja			476,44	202,86	43	476,43	202,86	43
*: nije prikazan podatak za izdvojeni dio građevinskog područja naselja Tribanj iz razloga što je naselje potpuno fragmentirano, te nije moguće odrediti središnji dio građevinskog područja naselja								

B. IZDOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA								
Redni broj	Naselje	Namjena	GP utvrđeno PPUO-om			GP utvrđeno Izmjenama i dopunama PPUO-a		
			Ukupno	Izgrađeno GP		Ukupno	Izgrađeno GP	
			ha	ha	%	ha	ha	%
B.1. SPORTSKO REKREACIJSKA NAMJENA								
1.	Starigrad	R1, R2	4,40	0,00	0	4,40	0,00	0
2.	Seline	R1, R2	9,50	0,00	0	9,50	0,00	0
Ukupno R			13,90	0,00	0	13,90	0,00	0
B.2. UGOSTITELJSKO TURISTIČKA NAMJENA (usklađenje s Prostornim planom Zadarske županije)								
1.	Starigrad: Hotel Alan	T1, T3	16,00	16,00	100	16,00	16,00	100
2.	Starigrad: Marasovići	T1, T2, T3	8,00	0,00	0	8,00	0,00	0
3.	Starigrad: Milovci-Grabovača	T2, T3	10,00	0,00	0	10,00	0,00	0

4.	Starigrad: Uvala Prčine	T1, T2, T3	2,00	0,00	0	2,00	0,00	0
5.	Seline: Bucića Podi	T1, T2, T3	43,00	0,00	0	43,00	0,00	0
6.	Seline: Pisak	T1, T2, T3	5,00	0,00	0	5,00	0,00	0
7.	Tribanj: Šibuljina – uz naselje	T3	3,00	0,00	0	3,00	0,00	0
8.	Tribanj: Šibuljina	T3	3,00	3,00	100	3,00	3,00	100
Ukupno T			90,00	19,00	21	90,00	19,00	21
B.3. GOSPODARSKA – PROIZVODNA								
1.	Seline	I2	11,80	0,00	0	11,80	0,00	0
Ukupno I			11,80	0,00	0	11,80	0,00	0
Sveukupno IGP			115,70	19,00	16	115,70	19,00	16

TABLICA PROVJERE GRAĐEVINSKIH PODRUČJA IZVAN PROSTORA OGRANIČENJA

A. IZDOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA								
Redni broj	Naselje	Namjena	GP utvrđeno PPUO-om			GP utvrđeno Izmjenama i dopunama PPUO-a		
			Ukupno	Izgrađeno GP		Ukupno	Izgrađeno GP	
			ha	ha	%	ha	ha	%
1.	Starigrad	K1 i K3	0,20	0,00	0	0,20	0,00	0
Sveukupno IGP			0,20	0,00	0	0,20	0,00	0

Usporedbom površina iz prethodnih tablica s navedenim površinama u *Obrazloženju Plana* (podnaslov 3.2.1.) i u članku 6. *Odredbi za provedbu plana*, očita su međusobna odstupanja. Naime, površine navedene u Obrazloženju Plana i u Odredbama za provedbu plana potječu iz Prostornog plana uređenja Općine Starigrad iz 2006. godine. Taj Plan je izrađen na podlozi pretežito rasterskih katastarskih planova (skenirani papirnati planovi). Ovdje treba posebno napomenuti plan za naselje Tribanj, koji ima svoje izvorište još iz vremena Austro-ugarske uprave, dok je za naselja Starigrad i Seline u većem dijelu izrađen katastarski plana suvremenijom tehnikom u usporedbi s katastarskim planom naselja Tribanj. U izmjenama i dopunama plana koje su slijedile, katastarski planovi su u više navrata djelomično osuvremenjivani te su donekad približeni stvarnom stanju prostora. Posljedično tome granice građevinskih područja su prilagođene novim katastarskim planovima što je i dovelo do naizgled izmjene građevinskih površina. U tijeku je nova katastarska izmjera koja će još jednom utjecati na veličinu građevinskih površina. Ovdje treba istaknuti da građevinska područja NISU povećavana, već su prilagođena novijem izvoru, što se može potvrditi i rudimentarnom usporedbom građevinskih područja iz starih i novih planova. Neke manje razlike su se dogodile zbog rekompozicije manjih dijelova građevinskih područja, koja nisu imala za posljedicu bilo kakvo povećanje građevinskih područja (osim izdvojena građevinska područja izvan naselja koja su usklađivana s Prostornim planom Zadarske županije).

Izrada Plana povjerena je poduzeću "BLOCK-PROJEKT" d.o.o., Zadar.

Plan je dovršen za **javnu raspravu** tijekom veljače 2024. godine. Javni uvid omogućen je od 28. ožujka 2024. godine do 26. travnja 2024. godine. Javno izlaganje održano je 10. travnja 2024. godine. Po primitku primjedbi s javnog uvida iste su obrađene. U postupku javne rasprave obaviještena su i tijela s

javnim ovlastima i zatražena njihova mišljenja. Plan je ispravljen u skladu s pristiglim primjedbama i zahtjevima. S obzirom da su nastale izmjene utjecale na vlasnička prava i u manjem dijelu na građevinska područja (rekompozicija), Plan je pripremljen za ponovnu javnu raspravu..

Plan je pripremljen za ponovnu javnu raspravu tijekom listopada 2024. godine u trajanju od 4. studenog do 11 studenog 2024. godine. Javno izlaganje održano je 5. studenog 2024. Po primitku primjedbi s ponovnog javnog uvida iste su i obrađene. Od zaprimljenih primjedbi prihvaćene su samo primjedbe koje su se odnosile na izmjene nastale u prvoj javnoj raspravi i one primjedbe koje ne utječu na vlasnička prava drugih osoba ili granice građevinskog područja.

U postupku javne rasprave obaviještena su tijela s javnim ovlastima i zatraženo je njihovo mišljenje i prethodne suglasnosti. U zasebnom dokumentu pod nazivom "*Evidencija o izradi plana*", pod naslovom "*izvješće o javnoj raspravi*", prikazane su dostavnice po kojima se može provjeriti dostava obavijest tijelima s javnim ovlastima.

Utvrđen je konačni prijedlog plana na koji je pribavljeno mišljenje Županijskog zavoda za prostorno uređenje Zadarske županije o usklađenosti Plana sa Županijskim prostornim planom. Pribavljena je i suglasnost Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine na konačni prijedlog plana prema članku 108. Zakona.

Željko Predovan dipl.ing.arh.
Odgovorni voditelj

IZMJENE I DOPUNE 2024.

**PROSTORNI PLAN
UREĐENJA OPĆINE
STARIGRAD**

OBRAZLOŽENJE PLANA I PRIKAZ IZMJENA

Kazalo:

Prikaz izmjene i dopune Obrazloženja na redakcijski pročišćenom tekstu ("Službeni glasnik Zadarske županije" br.16/06, 14/11, 16/12, 20/16, 18/18, 03/21): ~~briše se~~
dodaje se

SADRŽAJ :**I. OBRAZLOŽENJE****1. POLAZIŠTA**

- 1.1 Položaj, značaj i posebnosti područja općine u odnosu na prostor i sustave Županije i Države
 - 1.1.1 Osnovni podaci o stanju u prostoru
 - 1.1.2 Prostorno razvojne i resursne značajke
 - 1.1.2.1 Cestovni promet
 - 1.1.2.2 Pomorski promet
 - 1.1.2.3. Vodoopskrba
 - 1.1.2.4 Odvodnja
 - 1.1.2.5 Elektroenergetski sustav
 - 1.1.2.6 Telekomunikacije
 - 1.1.3 Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova
 - 1.1.4 Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

- 2.1 Ciljevi prostornog razvoja Županijskog značaja
 - 2.1.1 Razvoj naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava
 - 2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora
 - 2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša
- 2.2 Ciljevi prostornog razvoja općinskog značenja
 - 2.2.1 Demografski razvoj
 - 2.2.2 Odabir prostorno razvojne strukture
 - 2.2.3 Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture
 - 2.2.4 Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno- povijesnih cjelina
- 2.3 Ciljevi prostornog uređenja naselja na području općine
 - 2.3.1 Racionalno korištenje i zaštita prostora
 - 2.3.2 Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina
 - 2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

- 3.1 Prikaz prostornog razvoja na području općine u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu Županije
- 3.2 Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina
 - 3.2.1 Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina (naselja i izgrađene strukture **izvan** naselja, poljoprivredne, šumske, vodne te površine posebne namjene i ostale površine) - tabela 3.
- 3.3 Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti
- 3.4 Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora
 - 3.4.1 Iskaz površina za posebno vrijedna i/ili osjetljiva područja i prostorne cjeline (prirodni resursi, krajobraz, prirodne vrijednosti i kulturno-povijesne cjeline)- tablica 3.
- 3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava
 - 3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav (ceste, željeznice, zračne, morske i riječne luke, javne telekomunikacije, produktovodi)
 - 3.5.1.1. Cestovni promet
 - 3.5.1.2. Željeznički promet
 - 3.5.1.3. Pomorski promet
 - 3.5.1.4 Telekomunikacije
 - 3.5.2. Energetski sustav
 - 3.5.3. Vodnogospodarski sustav (vodoopskrba, odvodnja, uređenje vodotoka i voda, melioracijska odvodnja)
 - 3.5.3.1. Vodoopskrba
 - 3.5.3.2. Odvodnja
 - 3.5.3.3. Uređenje vodotoka i voda
- 3.6. Postupanje s otpadom
- 3.7. Sprječavanje nepovoljnog utjecaja na okoliš

II. ODREDBE ZA PROVEDBU

1. Uvjeti za određivanje namjene površina na području općine
2. Uvjeti za uređenje prostora
 - 2.1. Građevine od važnosti za Državu i Županiju
 - 2.1.1. Građevine od važnosti za Državu
 - 2.1.1. Građevine od važnosti za Županiju
 - 2.2. Građevinska područja naselja
 - 2.3. Izgrađene strukture izvan naselja
3. Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti
4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti
5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava
 - 5.1. Prometni sustav
 - 5.1.1. Cestovni promet
 - 5.1.2. Željeznički promet
 - 5.1.3. Pomorski promet
 - 5.2. Vodnogospodarski sustav
 - 5.2.1. Vodoopskrba
 - 5.2.2. Odvodnja
 - 5.2.3. Uređenje vodotoka i voda
 - 5.3. Elektroopskrba
 - 5.4. Telekomunikacije
6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina
7. Postupanje s otpadom
8. Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš
9. Mjere provedbe plana
 - 9.1. Obveza izrade prostornih planova
 - 9.2. Primjena posebnih razvojnih i drugih mjera
 - 9.3. Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni

GRAFIČKI PRILOZI /Sadržaj kartografskih prikaza

1. KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA	1 : 25000
2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI :	
2.a. PROMETNA MREŽA	1 : 25000
2.b. VODOOPSKRBA I ODVODNJA	1 : 25000
2.c. ENERGETIKA I TELEKOMUNIKACIJE	1 : 25 000
3. UVJETI ZA KORIŠTENJE, UREĐENJE I ZAŠTITA PROSTORA (karte 3a i 3b):	1 : 25 000
4. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA :	1 : 5 000
4.a. SELINE	
4.b. STARIGRAD	
4.c. TRIBANJ	

I. OBRAZLOŽENJE

1. POLAZIŠTA

1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Općine u odnosu na prostor i sustave Županije i Države

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

U urbanom sustavu Zadarske županije Općina Starigrad razmatra se u okvirima područja Podvelebitskog prostora.

Prostor Podvelebitskog kanala čini šest općina s 22 naselja smještena sa sjeverne i južne strane Podvelebitskog kanala, te uz Novigradsko i Karinsko more. To je rezidencijalno turističko područje s nezanemarivim poljoprivrednim i vodnim resursima. Neposredno na taj prostor naslanja se nacionalni park "Paklenica" i planinski masiv Parka prirode Velebita sa svojim prirodnim ljepotama i turističkim potencijalima. Povratkom turizma može se očekivati nagli procvat ovog područja i ubrzani povrat turističkog prometa na predratni obujam.

Prostor Podvelebitskog kanala - površina, stanovništvo i naselja 1991 i 2001. godine.

Tablica 1.

O p ć i n a	Površina u km ²	Broj stanovnika			Broj naselja
		1991.	2001.	2011.	
Starigrad	170,09	2.097	1.893	1.876	3
Jasenice	121,61	1.800	1.329	1.398	3
Novigrad	51,15	2.920	2.368	2.375	3
Posedarje	78,35	3.996	3.513	3.607	7
Ražanac	69,81	3.805	3.107	2.940	6
U k u p n o	491,01	14.618	12.210	12.196	22

Tablica 2. Stanovništvo u Općini Starigrad

naziv	površina		stanovnici					
			popis 1991.		popis 2001.		popis 2011.	
	km ²	%	broj	%	broj	%	broj	%
<i>općina Starigrad</i>	<i>170,09</i>	<i>100</i>	<i>2097</i>	<i>100</i>	<i>1.893</i>	<i>100</i>	<i>1876</i>	<i>100</i>
Starigrad	66,59	39,15	1159	55,27	1100	58,19	1140	60,76
Seline	51,77	30,43	457	21,79	455	24,04	469	25,00
Tribanj	51,73	30,41	481	22,94	338	17,86	267	14,24

Tablica 3.

naziv	površina		Stanovnici popis 2011.		Stanovnika /km ²
	km ²	%	broj	%	
<i>općina Starigrad</i>	<i>170,09</i>	<i>100</i>	<i>1876</i>	<i>100</i>	<i>11,03</i>
Starigrad	66,59	39,15	1140	60,76	17,12
Seline	51,77	30,43	469	25,00	9,06
Tribanj	51,73	30,41	267	14,24	5,16

Tablica 4.

naziv	stanovi		domaćinstva				prosječan br. osoba po stanu
	popis 1991		81	91	2001	2011	2011
	broj	%	broj	broj		broj	broj
<i>općina Starigrad</i>	2515	100	792	645	663	670	2,8
Starigrad	1045	41,55	420	357	384	375	3,0
Seline	1081	42,98	197	151	163	187	2,5
Tribanj	389	15,47	175	137	116	106	2,5

Županija je početkom 1991. godine imala oko 217 tisuća stanovnika, a popisom 2011. godine trend broja stanovnika je u opadanju. Stanovništvo je na području Županije vrlo neravnomjerno raspoređeno unutar svojih granica. Koncentracija stanovništva bila je izrazita na obalnom području, dok je na otočkom i zaobalnom bila osjetno manja.

Koncepcija razvoja pučanstva ne mora nužno težiti za visokim stopama rasta broja stanovnika, već za ravnomjernijom razdiobom u prostoru, te dovođenju u funkcionalni odnos broja stanovnika, te prirodnih i proizvedenih resursa svakog dijela Županije. Porast broja stanovnika na obalnom dijelu neće se moći radikalno zaustaviti, jer se radi o snažnim i stihijnim činiteljima koji ljude privlače na obalu, međutim trebalo bi voditi politiku ohrabrenja onih koji namjeravaju ostati ili se naseliti u slabije naseljenim područjima.

Domovinski je rat još više ispraznio zaobalni dio županije, posebno onaj dio koji je bilo okupiran. Program obnove porušenih naselja svakako će pridonijeti povratku jednog dijela stanovništva, no to se može prihvatiti samo kao početna faza sustavnije revitalizacije tog prostora.

Generalno gledajući Zadarska će županija i u budućnosti održati stabilnu stopu rasta stanovništva, što bi uz bolju i ravnomjerniju prostornu razdiobu trebao biti i jedan od najznačajnijih činitelja razvitka.

1.1.2. Prostorno-razvojne i resursne značajke

Zadarska županija s površinom od 3.7 tisuća km² ili 6.5 posto površine države, jedna je ne samo od većih prostorno administrativnih cjelina, već i jedna od najraznolikijih županija u Hrvatskoj. Po svom geoprometnom položaju ova županija preko visokog gorskog vijenca Velebita povezuje Primorsku Hrvatsku sa Središnjom Hrvatskom i predstavlja optimalan prirodni i strateški koridor za izlazak kontinentalne Hrvatske na Sredozemlje. Ovom prostoru treba pridodati i oko 3.7 tisuća km² morske površine Jadrana, što u svakoj strategiji razvoja predstavlja prvorazredni činitelj.

Sama županija ne predstavlja homogenu prirodno-geografsku regiju, već je čini niz posebnih prostornih cjelina, međusobno povezanih svojim geografskim položajem. Prirodni i proizvedeni faktori razvitka na tom su području vrlo raznoliki, što uvjetuje i vrlo raznoliki stupanj gospodarskog i demografskog razvitka.

Za cijeli taj prostor karakterističan je nedostatak metaličnih rudača i mineralnih energenata. Nedovoljno istražena ležišta boksita nakon dugogodišnje eksploatacije vjerojatno su sasvim iscrpljena i više ne predstavljaju ekonomsku osnovicu za bilo kakvo korištenje, što s ovog područja skida i teško naslijeđe ekološke hipoteke.

Prirodni i proizvedeni resursi na kojima se je razvijalo gospodarstvo, te na kojima će se zasnivati i budući razvitak su:

- more kao atraktivan prometni potencijal, izvor hrane i turistički resurs,
- relativno obilje poljoprivrednog zemljišta,
- prirodne ljepote i atraktivni pejzaži pogodni za razvoj svih oblika turizma,
- postojeća prometna i druga infrastruktura,

- proizvodnja energije iz alternativnih izvora (sunce, vjetar, more)
- postojeći proizvodni, prometni, uslužni i drugi resursi s osvojenim tehnologijama, tržištima i znanjima.
- stanovništvo s visokim razinama znanja, te tehnološkim i organizacijskim sposobnostima

Svi ovi resursi nisu jednako raspoređeni u prostoru županije. Najveća koncentracija proizvedenih fondova, stanovništva, pa i prirodnih izvora nastala je na zadarskom obalnom području, odnosno u gradu Zadru koji se razvio u vrlo značajno prometno, industrijsko, turističko, trgovačko, kulturno i administrativno središte u Hrvatskoj. Zapravo u cijelom području države u trokutu između Zagreba, Rijeke i Splita nije se dogodio niti jedan veći urbani i radni centar koji bi mogao vršiti centralno-mjesne i razvojne funkcije za područje Sjeverne Dalmacije i Like.

Procesi litoralizacije, koji u osnovi potiču koncentraciju stanovništva i njegovih aktivnosti na morskim obalama snažno su se očitovali upravo na širem području grada Zadra u posljednjih 40 ili 50 godina.

Grad Zadar koji je tek 1945. godine pripojen Hrvatskoj s jedva 5 do 6 tisuća stanovnika razvio se u peti grad po broju stanovnika u Hrvatskoj i s gospodarstvom koje je bilo među najuspješnijim u Republici. U tom su razvoju uočljive dvije faze:

- faza sporog razvoja zbog prometne izoliranosti koja je trajala do sredine šezdesetih godina ovog stoljeća,
- faza ubrzanog demografskog i gospodarskog rasta iza 1965. godine.

Naročito snažan zamah dogodio se u prometu, industriji, trgovini i turizmu.

1.1.2.1. Cestovni promet

Prema Zakonu o cestama, Uredbi o mjerilima za razvrstavanje javnih cesta i Odluci o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste sve javne ceste na području Republike Hrvatske dijele se na: državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste.

Obalnim rubom duž cijelog područja općine Starigrad prolazi državna javna cesta D 8 koja povezuje međusobno gradove: Rijeku, Zadar, Split i Dubrovnik.

Karakter županijske javne ceste na području općine Starigrad ima cesta koja se u naselju Starigrad odvaja od državne ceste D 8 i vodi u Nacionalni park "Paklenica". Dužina ove ceste je 3,1 km i ima oznaku Ž 6008. Kolnik od asfalta je širine 3,0-4,0 m.

Lokalne javne ceste na području općine Starigrad su:

- L 63025 koja se kod naselja Tribanj odvaja od državne ceste D 8 i vodi do zaseoka Bristovac preko Ljubotića. Dužina ove ceste je 6,7 km.
- L 63153 koja se u naselju Starigrad odvaja od državne ceste D 8 i vodi u Nacionalni park "Paklenica" (Ramići). Dužina ove ceste je 8,0 km. Ova cesta ima asfaltni kolnik do Mali Vaganac - Jatara, a dalje je makadamski put. Po tehničkim karakteristikama cesta ima karakter planinske ceste, širina kolnika je 4,0-5,0 m.
- L 63190 - od Luga Paripova do Ljubotića (L63025), dužine 0,6 km.
- L 63192 - od zaseoka Katalinići do L 63153, dužine 1,0 km.
- L 63193 - od zaseoka Jovići do državne ceste D8, dužine 3,5 km
- L 63195 - od zaseoka Adžići do ceste L 63193 u zaseoku Redine, dužine 0,8 km
- L 63200 - od državne ceste D8 do zaselaka Jukići i Bučići, pa nazad do državne ceste D8, dužine 2,7 km
- L 63201 - od državne ceste D8 do zaselaka Dadići i Jusupi, pa nazad do državne ceste D8, dužine 2,7 km
- L 63202 - od lokalne ceste L 63153 do županijske ceste Ž 6008 u Marasovićima, pa na Velebitsku ulicu, dužine 1,3 km

Dio izgrađenih javnih cesta na području općine Starigrad ima dotrajalu kolničku konstrukciju, čak i bez suvremenog kolničkog zastora, neodgovarajuće širine poprečnih profila, a dijelom i nepovoljne horizontalne i vertikalne tehničke elemente.

Duž kolnika javne državne ceste D 8 u naselju Starigrad i naselju Seline izgrađeni su nogostupi, a ova dionica je o proteklih nekoliko godina rekonstruirana.

Nekategorizirane prometnice unutar svih naselja na području općine Starigrad imaju samo kolnik uglavnom nedovoljne širine, te nepovoljne tehničke elemente. Dio ovih cesta još je uvijek i bez suvremenog kolničkog zastora.

1.1.2.2. Pomorski promet

Pomorski promet na području općine Starigrad uglavnom se odnosi na promet manjih plovila za potrebe lokalnog stanovništva, kao i izletničkih plovila koja prolaze duž akvatorija Velebitskog kanala.

Pristanište u Starigradu ima status luke otvorene za javni promet (razvrstana luka lokalnog značaja) unatoč činjenici da tamo ne pristaju plovila javnog pomorskog prometa. Prostornim planom Zadarske županije definirane su i luke otvorene za javni promet u Selinama i u Tribnju. Ove su luke kategorizirane kao luke, iako su izgradnjom dužobalne prometnice izgubile svoju osnovnu funkciju.

1.1.2.3. Vodoopskrba

S rješavanjem vodoopskrbe na području općine Starigrad započelo se u razdoblju neposredno iza drugog svjetskog rata, te je nastavljena izgradnja 1965/67. godine, kada je izgrađen lokalni vodoopskrbni sustav za naselja Starigrad i Seline. Izvršeni su zahvati na izvorima: Jukić (600,0 m.n.m.), Knežević (440,0 m.n.m.) i Fratovac (587,0 m.n.m.), ukupne izdašnosti 10,0 l/s, izgrađen je dovodni cjevovod do vodospremnika "Marasovići" zapremine $V=220 \text{ m}^3$, te razvodna mreža za dio naselja Starigrad i hotel "Alan". Ovaj vodospremnik uslijed širenja vodoopskrbnog područja (vodovodne mreže) odavno ne zadovoljava ni zapreminom, ni visinom ni samom perifernom lokacijom. Zato se njegova uloga mora ograničiti samo na vodoopskrbu manjeg izdvojenog nižeg dijela vodovodne mreže Starigrada i hotela "Alan".

Kako je vodoopskrba postajala sve kritičniji ograničavajući faktor gospodarskog razvoja, naročito turizma, za potrebu konačnog kvalitetnog rješenja vodoopskrbe cjelokupnog podvelebitskog dijela Zadarske županije, kojem pripada i područje općine Starigrad, koncem osamdesetih godina prošlog stoljeća izgrađen je dio podsustava tzv. "Magistralnog cjevovoda podvelebitskog područja" od spoja na regionalni vodovod Zrmanja-Zadar u Maslenici do naselja Starigrad. Ovaj cjevovod izgrađen je prema projektu "Magistralni cjevovod podvelebitskog područja" (RO "Vodovod sjeverne Dalmacije"-Zadar 1987. godine), a od azbestcementnih cijevi i to: $\varnothing 400 \text{ mm}$ do odvojka za vodospremnik "Seline" i $\varnothing 300 \text{ mm}$ do završetka u naselju Starigrad. 2006. godine je izgrađen i vodospremnik "Seline" zapremine 1000 m^3 . U prvoj fazi je dio magistralnog cjevovoda od Selina do Starigrada pretvoren u opskrbni tako da vodospremnik "Seline" preuzima ulogu izravnjanja potrošnje za oba naselja, a mjesta spajanja lokalnih mreža su ograničena i pod kontrolom "Vodovoda d.o.o. Zadar" koji upravlja sustavom.

U vodovodnoj mreži naselja Starigrad postoje veliki nedostaci uslijed kojih se ne može osigurati kvalitetna vodoopskrba potrošača, naročito u sjeverozapadnom dijelu naselja gdje su problemi najizraženiji. Glavnina vodovodne mreže je još uvijek spojena na magistralni cjevovod putem privremenog površinskog PE cjevovoda DN 110 mm, a regulacija potrošnje i tlaka je iz udaljenog vodospremnika *Seline* zapremine 1000 m^3 . Zbog nedovoljnog tlaka, ne može se provoditi daljnje priključivanje građevina, pogotovo onih na nešto višim kotama terena.

Započeta je realizacija glavnog cjevovoda središnjeg i sjeverozapadnog dijela naselja profila 250, 200 i 150 mm, kao i produžetak do vodospremnika, kao i produžetak magistralnog cjevovoda do Kojića, te crpna stanica Kruškovac i tlačni cjevovod, a završetak svih navedenih zahvata se očekuje do kraja 2020. godine

Žitelji naselja Tribanj još uvijek rješavaju vodoopskrbu sakupljanjem kišnice u individualnim cisternama izgrađenim u sklopu stambenih građevina, ili korištenjem vode iz bunara,.

Iz navedenog može se zaključiti da postojeća vodovodna mreža ne može zadovoljiti nove planske zahtjeve.

U tijeku je izrada projektne dokumentacije cjevovoda do granice županije sa pratećim infrastrukturnim objektima (vs, cs, mjesne mreže) kojima će se riješiti vodoopskrba svih priobalnih naselja na području OPĆINE.

1.1.2.4. Odvodnja

Sve urbane (sanitarno-potrošne) otpadne vode iz stambenih i ostalih građevina na području općine Starigrad uglavnom se disponiraju u tlo ili u obalno more izravno bez ikakvog prethodnog pročišćavanja. Otpadne vode najčešće se sakupljaju u tzv. "crnim jamama" i to za svaku građevinu pojedinačno. Kako su ove jame izgrađene kao potpuno vodopropusne, otpadne tvari iz istih u znatnoj mjeri zagađuju podzemlje i obalno more. To naročito dolazi do izražaja za vrijeme ljetne sezone kada se količina ovih otpadnih voda višestruko povećava.

Za potrebe kompleksa hotela "Alan" izgrađen je lokalni sustav odvodnje sastavljen od biopročišćivača, spremnika za pročišćenu vodu, koja se dijelom koristi za navodnjavanje a višak se kroz ispust u obalno more.

Oborinske krovne vode i vode s prometnih površina također se direktno procjeđuju u tlo, odnosno slijevaju najkraćim putem u obalno more.

Izradom "Studije zaštite voda na području Zadarske županije" 2005. godine ("Hidroprojekt-ing" d.o.o. Zagreb i "Hidroing" d.o.o. Osijek) definirano je konceptijsko rješenje sakupljanja, pročišćavanja i dispozicije otpadnih voda i za cjelokupno područje općine Starigrad.

Izrađeno je i idejno rješenje "Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda općine Starigrad", 2006. godine ("Hidroprojekt-ing" d.o.o. Zagreb).

U svibnju 2017. godine napravljen je „Glavni projekt sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda Starigrada - Faza 3“ („Hidroprojekt-ing“ d.o.o. Zagreb).

Izvršeni su odgovarajući oceanografski istražni radovi duž pripadajućeg akvatorija u Velebitskom kanalu.

1.1.2.5. Elektro-energetski sustav

Za nove elektroenergetske izvore, moguće je nedvojbeno konstatirati, njihovu razvojnu potrebu kako na nivou cijele države tako i na nivou županije. To proizlazi iz usporednih podataka o potrošnji električne energije po stanovniku koji su u 1996. godini registrirani, oko 1800 kWh/st., za Splitsku županiju oko 2450 kWh/st., za regiju Dalmacije oko 2150 kWh/st., za Hrvatsku oko 2430 kWh/st., dočim je ista proizvodnja u Poljskoj, Španjolskoj, Rumunjskoj, Grčkoj i Bugarskoj skoro za 50% veća, u Švicarskoj, Njemačkoj, Danskoj, Japanu otprilike za 150% veća, a u SAD za 550% veća. U Albaniji je ona za oko 100% manja nego u Hrvatskoj. Za preferiranu proizvodnju električne energije u hidrocentralama, na području naše županije više ne postoje značajni potencijali. Zato je potrebno svakako planirati izgradnju i drugih mogućih izvora energije kako za proizvodnju električne energije tako i za ostale energetske potrebe. Istovremeno postojeće resurse treba racionalno koristiti što svakako znači smanjivanje gubitaka odnosno smanjivanje emisije energije u zrak, vodu i tlo, a također što više uvoditi u korištenje male alternativne izvore.

Od prihvatljivih resursa za buduće elektroenergetske izvore razmatraju se termo izvori na ugljen ili plin. Na području županije djelomično su izvršena istraživanja nekoliko lokaliteta za gradnju takove vrste objekata. U odabiru pogodnosti za gradnju pojedine vrste objekata prioritet treba dati plinskim postrojenjima, stoga što je tada moguće rješavati energetiku i plinifikacijom. Takovi objekti i kao elektroenergetski mogu i trebaju biti što bliže većim potrošačkim centrima, pošto je tada moguće dobro iskoristiti i inače otpadnu energiju u procesu elektrane. Za razliku od plinskih postrojenja, termoelektrane na ugljen trebaju biti što dalje od potrošačkih centara i pored najstrožih ekoloških zahtjeva u rješavanju.

1.1.2.6. Telekomunikacijski sustav

Lokalne komutacije, odnosno telefonske centrale postoje u: Starigradu, Šilježetarici i Kruščici. One udovoljavaju suvremenim telekomunikacijskim zahtjevima i imaju mogućnost, po potrebi, lakog proširenja na veće kapacitete.

Te komutacije su povezane na nadređenu komutaciju AXE10 u Zadru, digitalnim sustavima prijenosa, različitog tipa. Komutacija UPS Starigrad povezana je do AXE Zadar kopnenim dijelom i podmorskim svjetlovodnim kabelom između Vinjerca i Selina. Komutacije u Šilježetarici i Kruščici su preko svjetlovodnih kabela povezane na Starigrad

Svaka od četiri navedene komutacije ima izgrađenu pripadajuću mjesnu TK mrežu na koju su povezani telefonski pretplatnici.

TK mreža Starigrad je izgrađena 1995.g. podzemna je i dostatnog kapaciteta za sadašnje i buduće potrebe.

TK mreža Seline je izgrađena 2000.g. podzemna je i dostatnog kapaciteta za sadašnje i buduće potrebe. TK mreža Šilježetara je izgrađena 1999.g. podzemna je i dostatnog kapaciteta za sadašnje i buduće potrebe.

TK mreža Krušćica je izgrađena 1999.g. i podzemna je i dostatnog kapaciteta za sadašnje i buduće potrebe.

Sve četiri TK mreže su izgrađene podzemnim kabelima i kabelskom kanalizacijom. Kabeli su tip TK 59, a TK kanalizacija je izgrađena sa PEHD cijevima.

Do Nacionalnog parka «Paklenica» postoji mrežni kabel za potrebe parka, a na ulazu je montirana javna govornica.

Postoji nekoliko zaselaka u kojima nema telefonske mreže. Tu su telefonski priključci riješeni pomoću fiksnog GSM-a.

U segmentu pokretnih komunikacija područje Općine Starigrad je zadovoljavajuće pokriveno signalima sustavima pokretnih komunikacija. Pokrivenost signalom je prvenstveno omogućena baznim postajama koje se nalaze izvan područja Općine.

1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova

Čitav teritorij Općine Starigrad bio je u sastavu nekadašnje Općine Zadar. Prostor unutar Općine uređivao se na temelju OPP iz 1978. godine (sa izmjenama i dopunama iz 1984., 1985. i 1988. godine). Na temelju toga Plana izrađivala se sva detaljna planerska dokumentacija. Tako su za naselja Starigrad i Seline bili izrađeni t. zv. Planovi uređenja manjih naselja koji imaju prvenstveno sanacijski karakter, ali su još uvijek relevantna osnova za izgradnju. Tim se detaljnim planovima odredio parcelacijski i infrastrukturni sustav naselja, pa ih prilikom definiranja građevinskih područja valja poštovati.

Osim ovih planova izrađen je Provedbeni urbanistički plan za turističku zonu "Podbucici" u Selinama.

Kako je dio općinskog prostora i prostor Nacionalnog parka Paklenica za koji postoji „Prostorni plan Nacionalnog parka »Paklenica« (NN 23/01), u svim razmatranjima prostornih odnosa valja ga uzimati u obzir kao obvezujuću kategoriju. Cijeli prostor Općine nalazi se i unutar Parka prirode Velebit.

Na području Općine Starigrad na snazi su urbanistički planovi, i to:

- (a) UPU zone športsko-rekreacijske namjene "Kruškovac"
- (b) UPU dijela ugostiteljsko-turističke zone "Milovci-Grabovača"
- (c) UPU zone "središnji obalni pojas" u Starigradu Paklenica
- (d) UPU zone ugostiteljsko-turističke namjene "Šibuljina rt (T3)"
- (e) UPU zone pretežno ugostiteljsko-turističke namjene „Pisak“ u Selinama

Planom je određena obveza donošenja planova užeg područja u skladu s kartografskim prikazima Plana (**list br. 3: Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora**, i **list br. 4: Građevinska područja naselja**). Odlukom o izradi Plana može se donijeti urbanistički plan uređenja i kada nije utvrđena obveza ovim Planom

1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

Prema novoustanovljenim općinama sustav naselja u Općini Starigrad je slijedeći:

Općinsko središte:

Starigrad (LS)

Pripadajuća naselja:

Seline (MLS)

Tribanj (MLS)

(LS = lokalno središte, MLS = manje lokalno središte; u zagradama označena naselja koja 1991. nisu imala status statistički samostalnog naselja)

U gospodarskom smislu područje općine Starigrad ima sve preduvjete za kvalitetan razvoj i to prvenstveno u turizmu. Ta se tvrdnja temelji na činjenici da su NP Paklenica i PP Velebit dijelovi same Općine i predstavljaju veliki potencijal za razvitak turizma. Stoga je za očekivati da će sva naselja, a posebice Starigrad i Seline kao receptivne destinacije, dobivati sve veće razvojne atribute. To, naime znači da će u demografskom pogledu proces povećanja stalno nastanjenoga stanovništva na ovom prostoru imati trendove brže od županijskog prosjeka.

Tablica : Kretanje broja stanovnika općine Starigrad od 1971. do 2011. godine

Naselje	Godine popisa stanovništva				
	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.
Starigrad	1 163	1 135	1 159	1 100	1 140
Seline	571	459	457	455	469
Tribanj	627	513	481	338	267
Ukupno	2 361	2 107	2 097	1 893	1 876

Navedeni podaci pokazuju kontinuirani pad broja stanovnika od 1971. godine do 1981. u svim naseljima općine. Od 1981. do 1991. godine ne bilježi se bitan pomak broja stanovnika, Starigrad vrlo malo više, Seline se održavaju, dok Tribanj bilježi pad broja stanovnika.

Tablica : Dobna struktura stanovništva u općini Starigrad 2011. godine

Naselje	Dobna struktura stanovništva starost u godinama		
	0-19	20-59	60 i više
Starigrad	227	567	346
Seline	80	217	172
Tribanj	37	139	91
% udio	18,3	49,2	32,5
Ukupno opć.	344	923	609

Iz navedenih podataka očigledno je da je najveći udio stanovnika na prostoru Općine, odnosno 49,2 % nalazi u životnoj dobi od 20 do 59 godina starosti. S aspekta radne sposobnosti, vitaliteta i fertilne dobi, ovaj podatak je ohrabrujući. Međutim, za najviše 40 godina slika će se drastično izmijeniti u negativnom smislu jer će mlado stanovništvo koje sada čini 18,3 % stanovnika tvoriti bazu vitaliteta, fertiliteta i radno sposobnog stanovništva, dok će većina danas aktivnog stanovništva biti u životnoj dobi od 60 i više godina starosti. Analiza stanja po naseljima daje gotovo istovjetne rezultate.

Prema navedenim pokazateljima stanovništvo općine Starigrad vodi borbu protiv drastičnog pada nataliteta, ali i povećanja mortaliteta koji im prijete u skoroj budućnosti, zbog povećanog broja starog stanovništva.

Tablica : Distribucija stanovništva prema školskoj spremi

Spol	Ukupno	Bez škole	Osnovna škola	Srednja škola	Viša/visoka škola	Magister	Doktor	Nepoznato
	1599	250	557	696	77	4	1	14
muško	801	59	255	424	50	4		8
žensko	798	191	302	272	27		1	8

Daleko najveći broj stanovnika u Općini ima srednju školu. Ova većina čini gotovo 50% ukupne populacije i to u svim naseljima u Općini.

Tablica : Distribucija naselja prema broju domaćinstva i njihovoj prosječnoj veličini

Naselje	Broj domaćinstava				Prosječna veličina domaćin.			
	2011	2001	1991	1981	2011	2001	1991	1981
Starigrad	375	384	357	420	3,0	2,85	3,2	2,7
Tribanj	106	116	137	175	2,5	2,87	3,5	2,9
Seline	187	163	151	197	2,5	2,74	3,0	2,3
Ukupno	670	663	645	645	2,8	2,80	3,2	2,6

Tablica : Stanovi prema načinu korištenja u 2011. godini

općina	stanovi za stalno stanovanje			st.povr. korišt.		Stanovi u kojima se samo obavlja djelatnost		ukupno
	<i>nastanjeni</i>	<i>privremeno nastanjeni</i>	<i>napušteni</i>	<i>stanovi za odmor i rekreaciju</i>	<i>sezonski radovi u poljoprivredi</i>	<i>iznajmljiv. turistima</i>	<i>ostale djelatnosti</i>	
	684	186	146	2251	4	114	16	

Prema prikazanim podacima u dva veća naselja (Starigrad i Seline) očit je trend povećanja, odnosno stagnacija broja domaćinstva (naselje Starigrad). Sve u svemu, ipak se može računati na pozitivan trend s obzirom da je zabilježen porast broja članova domaćinstva u naselju Starigrad. Iznimno od ova dva naselja, u praćeno razdoblje od 30 godina naselje Tribanj bilježi neprekidan pad stanovništva, domaćinstava i broj članova domaćinstva.

Popisi stanovništva ukazuju da broj domaćinstava ne prati kretanja broja stanova/kuća u svim naseljima Općine što ukazuje na trendove povremenog korištenja stanova kao sekundarne destinacije/vikendice.

Temeljem navedenih pretpostavki gospodarski razvitak ovoga područja ima kompleksno značenje, pa treba očekivati da će se Starigrad generalno uzevši razvijati u pravcu većeg razvojnog središta i makroregionalnog centra prvenstveno turističkog značenja.

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. Ciljevi prostornog razvoja županijskog značenja

2.1.1. Razvoj naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

Na teritoriju Općine Starigrad postoje područja od općeg društvenog i gospodarskog interesa NP Paklenica i PP Velebit koji svojim značajem predstavljaju vrijednosti za koje se definiraju najviši standardi korištenja i zaštite. Kako su postojeća naselja inkorporirana u prostor PP Velebit, glavni cilj njihova razvitka je skladan rast koji ničim ne smije narušiti temeljne prirodne vrijednosti prostora. S time u svezi svi infrastrukturni zahvati u prostoru koji su nužni za dobro funkcioniranje sustava moraju se podvrći strogim kriterijima zaštite prostora.

Planirani društveni i gospodarski razvoj na cjelokupnom prostoru općine Starigrad može se u potpunosti ostvariti samo izgradnjom cjelovitog suvremenog prometnog sustava na okolnom širem pripadajućem prostoru Zadarske županije, koji će omogućiti selektivno vođenje i upravljanje prometom u budućnosti.

To se prvenstveno odnosi na cestovni promet preko kojeg se ostvaruje izravna prometna povezanost prostora općine Starigrad i Zadarske županije međusobno i s ostalim prostorom Republike Hrvatske.

U cestovnoj mreži Zadarske županije najznačajniju prometnu ulogu ima autocesta, koja povezuje primorske i kopnene dijelove države. Općina Starigrad ostvaruje priključak na ovu autocestu preko čvorišta "Maslenica".

Najvažniju prometnu ulogu na području općine Starigrad i dalje će imati državna cesta D 8. Kako ova cesta prolazi duž obalnog područja kroz sva naselja ove općine potrebno je izgraditi obilaznu trasu koja će zaobići obalni pojas najvećih naselja: Starigrad i Seline i preuzeti sadašnju prometnu ulogu ove državne ceste.

Razvoj željezničkog prometa na području općine Starigrad zasniva se na alternativnoj trasi željeznice velike propusne moći, koju treba tek izgraditi.

Pomorski promet temelji se na razvoju luke Starigrad-Paklenica (razvrstana luka otvorena za javni promet) kao veze s lukom Ražanac na suprotnoj strani obale Velebitskog kanala.

Planiran je helidrom na lokaciji između zaseoka Marasovići i Škiljići u Selinama. Izgradnjom helidroma omogućit će se kvalitetnija nadopuna ukupnog prometnog sustava u smislu prometne povezanosti, te će se povećati učinkovitost službe traganja i spašavanja, a koja često ima intervencije u ovom području zbog privlačnosti brdsko orijentiranog turizma.

Razvoj vodoopskrbe zasniva se na daljnjem razvoju Podvelebitskog magistralnog vodoopskrbnog podsustava, te izgradnji, rekonstrukciji i razvoju vodovodnih mreža u naseljima, uključujući i nekoliko hidrostanica kako bi se omogućila distribucija potrebnih količina vode do svih potrošača – sadašnjih i budućih.

Zbog važnosti mora kao dijela krajolika koje ima nezamjenjivu ulogu za razvoj gospodarstva, naročito turizma, te zbog činjenice da je jugoistočni dio Velebitskog kanala relativno zatvoreni i plitki akvatorij potrebno je osigurati zaštitu mora od svih oblika zagađenja. Kako je more osnovni prijamnik svih otpadnih voda problem sakupljanja, pročišćavanja i dispozicije otpadnih voda na ovom dijelu Zadarske županije treba riješiti izgradnjom razdjelnog sustava odvodnje s adekvatnim uređajem za pročišćavanje.

2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora

U domeni prirodnih izvora su prirodne vrijednosti Velebita, pa osnovni cilj korištenja tih vrijednosti mora biti racionalnost. Ta se racionalnost mora manifestirati u ograničavanju svih oblika neumjerenoga korištenja prostora kao jedinog resursa, a očituje se u ograničavanju pretjerane izgrađenosti, ostavljanju velikih slobodnih prostora u njihovu prirodnom obliku, primjeni najboljih tehničkih i oblikovnih rješenja u izgradnji suprastrukture i infrastrukturnih objekata.

2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

Tri su osnovna elementa koji determiniraju mikroekološku strukturu ovoga prostora i to su morski akvatorij, priobalna crta teritorija do podnožja Velebita, te planinski masiv Velebita. Cilj je generalno očuvati sve temeljne vrijednosti što pretpostavlja:

- smanjivanje stupnja zagađenja priobalnoga mora uvođenjem suvremenih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda,
- svekoliku izgradnju u ovome prostoru, koja mora biti selektivna i na visokom stupnju graditeljskoga umijeća, zadržati na priobalnom teritoriju ne ugrožavajući padine Velebita, a posebno ulazne sektore u Veliku i Malu Paklenicu.

2.2. Ciljevi prostornog razvoja općinskog značenja

2.2.1. Demografski razvoj

Cilj demografskog razvoja Općine mora biti srednje umjereni rast stanovništva sa tendencijom poboljšanja fertiliteta kao osnovice za podizanje kvalitete turističke ponude – glavne profitabilne gospodarske grane ovoga područja.

Tome cilju treba težiti stvaranjem niza potrebnih stimulativnih mjera.

2.2.2. Odabir prostorno-razvojne strukture

Prostorno razvojna struktura determinirana je isključivo prirodnim datostima, a to je turističko gospodarstvo više i visoke kategorije sa ciljem popunjavanja svih oblika ponude.

Fizička struktura ovog podvelebitskog prostora je determinirana slijedećim kategorijama :

- Nalazi se u širokom prostornom kontekstu PP Velebit,
- Prostor je izgrađen pretežno nehomogenim urbanim strukturama individualnog karaktera,
- Prostor je uređivan detaljnom prostornom dokumentacijom koja je samo djelomično provedena.

O navedenim činjenicama potrebno je voditi računa u daljnjem osmišljavanju prostora.

U okvirima ukupnog razvoja ovoga prostora potrebno je razvijati tercijarne i kvartarne djelatnosti. Posebice valja stimulirati određene vrste ribarstva i marikulture kao komplementarne djelatnosti turizmu. Poljoprivredne površine koje se obrađuju nisu velike i treba ih zadržati sa tendencijom intenzivnije proizvodnje za potrebe lokalnog stanovništva, odnosno radi održavanja i revitalizacije tradicionalnih oblika poljodjelstva.

Šumske površine treba održavati, ali i vršiti daljnje pošumljavanje. Sustavno pošumljavanje ima ključnu ulogu u stabilizaciji zemljanog pokrova i služi kao zaštita od bure.

Proizvodne pogone, koji su ekološki čisti, treba svesti na prihvatljivu mjeru i locirati grupirano na najmanje atraktivnim mjestima.

2.2.3. Razvoj naselja, društvene, komun. i prometne infrastrukture

Dosadašnji razvoj naselja u Općini, sa izuzetkom Starigrada, imao je karakter neprepoznatljivosti s pretežnim ciljem pružanja turističke ponude individualnoga tipa.

Tipološke karakteristike slike naselja treba učiniti prepoznatljivima, a što se može postići jedino dobrom urbanističkom organizacijom struktura. Taj cilj valja ostvariti kroz kvalitetno planiranje prostora i efikasnu kontrolu provedbe. Kao sastavnica dobro organizirane strukture naselja je njegova opremljenost društvenom, komunalnom i prometnom infrastrukturom. Stoga valja težiti da svako naselje dobije odgovarajuću opremu shodno njegovome rangi.

Ovako definiran cilj u cijelosti se podudara sa kriterijima koji proizlaze iz Zakonskih odredaba o zaštiti obalnog područja mora.

Na području općine Starigrad mora se izgraditi prometna infrastruktura koja će zadovoljiti sve potrebe javnog i individualnog prometa, čime će se omogućiti planirani gospodarski razvoj svih naselja ove općine.

Cestovni promet, zbog svoje fleksibilnosti, imat će i dalje najvažniju prometnu ulogu.

Radi povećanja propusne moći sve postojeće javne ceste, (državne, županijske i lokalne), na području općine Starigrad treba redovito održavati, opremiti odgovarajućom prometnom signalizacijom, izvršiti rekonstrukciju kritičnih dionica, te osigurati i zaštititi zakonom propisani zaštitni pojas.

Sustavom javnog prijevoza treba međusobno povezati sva naselja ove općine.

Za konačno trajno kvalitetno rješenje vodoopskrbe svih naselja potrebno je, kako na cijelom području općine, tako i na dijelu od Maslenice do općinske granice, u potpunosti izgraditi magistralni cjevovod podvelebitskog područja: vodospremnike "Starigrad" i "Šibuljina", glavne dovodne cjevovode, mjesnu vodovodnu mrežu i crpne postaje (hidrostanice). Prioritetno treba izgraditi projektiranu prekidnu komoru (vodospremnik) u Rovanjskoj.

Radi maksimalne zaštite tla, podzemnih i površinskih voda, naročito okolnog morskog akvatorija Velebitskog kanala, treba za cjelokupni prostor općine Starigrad izraditi koncepcijsko rješenje sakupljanja, pročišćavanja i dispozicije otpadnih voda.

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti te kulturno-povijesnih cjelina

Kako je čitav podvelebitski prostor vrlo transparentan, sa naglašenim krajobraznim karakterom masiva Velebita koji je dominantna vizualna i prirodna vrijednost u kojoj dominiraju kanjoni Velike i Male Paklenice, to se tom elementu mora podrediti sve ostalo. Dodatno, područje općine obiluje područjima i točkastim lokalitetima za zaštitu stanišnih vrsta, a koji sačinjavaju i ekološku mrežu (Natura 2000).

Kulturno povijesnih cjelina, pojedinačnih spomenika kao i arheoloških lokaliteta na ovom prostoru ima dosta, pa će im se posvetiti najveća moguća pažnja.

Sve navedene prirodne i stvorene vrijednosti u prostoru su zaštićene odgovarajućim zakonskim aktima, a posebno Zakonom o zaštiti prirode (NP Paklenica i PP Velebit)

2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području općine

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora

Svaka od prostorno razvojnih cjelina/naselja u kojima postoje specifični i različiti uvjeti razvoja trebaju odmah koristiti svoje potencijale kako bi se što prije stvorili optimalni uvjeti za buduće razdoblje. Prioriteti se za razvoj, pri tome ne mogu dati ni jednoj prostorno razvojnoj cjelini već oni moraju proizaći iz prirodnih i drugih mogućnosti svake od njih. Mora se poštivati načelo da se ni jedna prostorno razvojna cjelina ne može razvijati na račun druge.

U cilju racionalnog korištenja i zaštite prostora mora se veće turističke zahvate usmjeriti na već postojeće turističke zone, a ostalu turističku i drugu izgradnju razvijati u postojećim građevinskim područjima uz racionalno postupanje sa prostorom. Stanovite korekcije postojećih građevinskih područja treba napraviti samo tamo gdje je to logično i to u pravcu povećanja i smanjenja zone. Postojeću turističku strukturu valja postepeno rekonstruirati težeći stalnom poboljšanju ukupne ponude.

Poseban cilj ovog prostornog plana je njegova sustavna prilagodba Zakonu o prostornom uređenju, te Prostornog plana zadarske županije a posebno u odnosu na odredbe o zaštiti obalnog područja mora.

2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, vrijednosti i posebnosti krajobraza i prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina

Obzirom na navedene kriterije temeljni cilj postavljen ovim planom je zadržavanje građevinskih područja u postojećim granicama, onima koje su bile određene dosadašnjom prostornom dokumentacijom, uz manje funkcionalne korekcije. Moguća buduća proširenja građevinskih područja ne mogu se planirati uzduž obalne crte već samo u dubinu teritorija.

Planom se teži urbanoj koherentnosti svih naselja na način popunjavanja praznih prostora izgrađenih dijelova naselja sa ciljem postizanja logične strukture.

2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

U interesu općega cilja podizanja kvalitete življenja i turističke ponude treba stalno težiti stvaranju sve primjerenijih uvjeta koji se sastoje u urbanom opremanju naselja kroz sustavno uređenje privatnog i javnog prostora, opremanje luka i komunalnih vezova suvremenom opremom, održavanjem svih prometnih površina, javnog zelenila itd.

Posebno bi trebalo težiti urbanom i arhitektonskom oblikovanju strukture naselja od stvaranja prepoznatljive slike naselja do uređenih ambijenata unutar same strukture. Taj se cilj može ostvarivati postupno uz visoku svijest o poštivanju propisanih kriterija vezanih na oblikovanje arhitektonskih volumena, kolorističku obradu, uređenje okućnica i ograda te drugih elemenata strukture.

Da bi se ostvarila što bolja protočnost vozila u svim naseljima treba proširiti koridore postojeće cestovne mreže, izgraditi suvremenu kolničku konstrukciju, postaviti odgovarajuću prometnu signalizaciju i izgraditi nogostupe.

Za potrebe prometa u mirovanju u svakom naselju treba osigurati dovoljan broj parkirališnih mjesta.

Javni putnički prijevoz treba razvijati koristeći autobusne linije prema potrebama svakog naselja.

U naseljima treba izgraditi adekvatna autobusna stajališta prema Pravilniku o autobusnim stajalištima (NN 119/07).

Potrebno je planirati helidrom radi kvalitetnije nadopune ukupnog prometnog sustava u smislu prometne povezanosti. S obzirom da je područje Općine posebno privlačno u smislu planinarskog turizma, službe traganja i spašavanja često imaju pozive za intervencije na ovom području. Helidrom bi zasigurno uvelike pospješio učinkovitost spasilačkih službi.

U svim naseljima treba izgraditi mjesnu vodovodnu mrežu i to od kvalitetnog vodovodnog materijala kako bi se postigla maksimalna sigurnost i trajnost u pogonu, te zaštita glave zdravlja ljudi. Također treba izgraditi i pripadne hidrostanice.

U konačnosti u svim naseljima na području općine Starigrad treba realizirati razdjelni sustav odvodnje.

Urbane (fekalne) otpadne vode iz svih naselja moraju se sakupiti posebnom kanalizacijskom mrežom i odvesti do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda s pripadajućim ispustom.

Oborinske otpadne vode iz naselja treba odvesti najkraćim putem u more, do prirodnih vododerina ili postojećih vodotoka, odnosno ispuštati direktno u okolni teren.

Do izgradnje konačnog sustava odvodnje sve nove građevine na području općine Starigrad trebaju rješavati odvodnju svojih otpadnih voda sakupljanjem u kvalitetno izgrađenim i vodonepropusnim sabirnim jamama ili uređajima za pročišćavanje otpadnih voda.

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. Prikaz prostornog razvoja na području općine u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu Županije

Zadarska županija ne čini homogeni gospodarski prostor i teško je donijeti jedinstvenu strategiju razvitka na razini županije. Generalni cilj za sve prostorne cjeline u okviru županije svakako je porast dohotka u cjelini i po stanovniku uz očuvanje barem postojeće razine kvalitete prirodnih eko-sustava, spomeničke i druge baštine, te kvalitete života.

Takav cilj pretpostavlja efikasno korištenje prirodnih i proizvedenih resursa raspoloživih za razvoj.

Geoprometni položaj županije u Jadranskom prostoru sam po sebi čini značajan razvojni resurs, koji je došao do punog izražaja dovršenjem tunela kroz Velebit i izgradnjom autoceste. Ovi će prometni objekti privući veći dio prometa koji se sada odvija na relaciji Kontinentalna Hrvatska - Južna Hrvatska, to će otvoriti široke mogućnosti razvoja brojnih uslužnih djelatnosti uz taj koridor. I teretna luka u Zadru ovim će prometnim objektima bitno poboljšati svoje komparativne prednosti među hrvatskim lukama i mogla bi postati iza Rijeke najznačajnija hrvatska jadranska luka.

Prostor podvelebitskog kanala čini specifičan geomorfološki krajolik u županiji, maritimno orijentiran i s relativno uskim nizinskim pojasom između obale i Velebita. Glavne prirodne vrijednosti tog područja su Nacionalni park Paklenica i Park Prirode Velebit, te Novigradsko i Karinsko more s kanjonom Zrmanje. To otvara mogućnosti razvoja turizma, koji osim sezonsko-kupališnog može poticati i brojne druge oblike: planinarenje, izletnički turizam, plovidba kanjonom i sl. Velebitski kanal i Novigradsko more su osim toga i relativno izdašni ribolovni resursi, pa u tim okvirima treba tražiti i mogućnosti bržeg gospodarskog razvitka.

Prirodni resursi i kvalitete općine u suprotnosti su sa trenutačnim stanjem gospodarskog razvoja. Kao bitne karakteristike odnosno najvažnije kvalitete na promatranom prostoru potrebno je prije svega istaknuti:

- more i morsku obalu zajedno sa svim mogućnostima koje su time date (turizam, ribarstvo, marikultura, pomorstvo)
- relativno pogodan prometno geografski položaj (blizina prometnih putova te neposredno susjedstvo većih urbanih centara)

Gore navedene činjenice imaju svoje opravdanje kao glavni resursi u svim kako prostornim tako pogotovo privredno-društvenim planovima razvoja prostora općine.

U skladu s tim kroz sve dosad donesene razvojne planove općine postavljaju se u prvi plan, kao glavne privredne grane, turizam i razvoj tercijarnih djelatnosti, kao direktna posljedica turističkog privređivanja. Na taj se način razvijaju trgovina, servisi, razne usluge i dr.

Razvoj proizvodnih djelatnosti ostao je prilično zanemaren u odnosu na spomenute osnovne privredne djelatnosti u općini čak je i uvjetovan kako utjecajem na okolinu (zaštita mora tla i zraka) tako i interakcijom susjednih zadarskih pogona.

Ovaj Prostorni plan uređenja općine Starigrad je prilagođen odredbama Zakona o prostornom uređenju i sa Prostornim planom zadarske županije koji je regulirao kriterije izgradnje GP naselja i drugih namjena u prostoru.

3.2. Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina

Na temelju utvrđenih ciljeva promatrani prostori planirani su kao građevinska područja naselja, turističke zone kao građevinska područja za izgradnju kompaktnih fizičkih cjelina namijenjenih isključivo turizmu, manje proizvodne zone čije će djelatnost biti prvenstvenu u funkciji servisiranja osnovne djelatnosti, uređenih i prirodnih zona obale za različite namjene, te prostora koji su po svom karakteru neizgrađivi a koriste se kao poljoprivredne ili šumske površine. U sklopu naselja predviđa se mogućnost formiranja mješovitih zona sa namjenom organiziranog bavljenja obiteljskim turizmom i drugih pratećih sadržaja koji su važni za osnovno funkcioniranje naselja.

U svrhu objektivnoga vrednovanja prostornih mogućnosti, a prigodom izrade detaljne prostorne dokumentacije treba se pridržavati slijedećih općih načela :

1. Turističko-hotelske kapacitete u pravilu se lociraju uz već postojeća naselja, pri tome, vodeći računa o uravnoteženosti kapaciteta sa veličinom naselja.

2. Izgradnju smještajnih sadržaja locirati na manje atraktivnim mjestima, a blizu vrijednih lokaliteta. pri čemu se upućuje na:

- na području turističkih zona osim stacionarnih programa mogu biti još: ugostiteljski, trgovački, zabavni, rekreativni i sportski programi, sve u okviru jednog građevinskog područja.
- potrebu udaljavanja smještajne strukture što je moguće više od obalne crte radi bolje zaštite obalnog pojasa – na minimalnoj udaljenosti od 100 m (za izdvojena građevinska područja turističko-ugostiteljske namjene), a u postojećim turističkim naseljima 70 m od obalne crte. Smještajne jedinice u kampovima mogu se smjestiti najmanje 25 m od obalne crte.
- isključiti svaki oblik izgradnje iz izuzetno vrijednih površina (borova šuma, vinogradi, maslinici i vizualno zanimljivi prirodni punktovi)
- da se prilikom razmještaja sadržaja u prostoru poštuje pravilo dobrog pogleda po mogućnosti svake jedinice
- da se cijela struktura maksimalno prilagodi datostima prostora i to osnovnim gabaritima, visinom i svim drugim oblikovnim elementima
- da se kroz projektiranje kreativno koriste arhitektonski oblici graditeljskog naslijeđa
- u turističkim zonama mogu se formirati i manje luke nautičkog turizma s jasno definiranim javnim prostorom. Kapacitet ovih luka mora biti prilagođen kapacitetu turističkog naselja. Izgrađenost javnog prostora luke može biti najviše 10%. U luci se mogu smjestiti slijedeći sadržaji: ugostiteljstvo, trgovine, usluge, sportski i parkovno-rekreacijski sadržaji, te kupališni uređaji.
- broj vezova jednog ili više priveza u prostornoj cjelini ugostiteljsko-turističke namjene može biti najviše 20% ukupnog smještajnog kapaciteta te cjeline, ali ne više od 400 vezova.

3. Neke od preostalih ruralnih cjelina nastojati pod svaku cijenu sačuvati kao graditeljsku memoriju područja, privođenjem turističkoj uporabi

4. Kroz provedbene planove, a u sklopu dijelova GP-a, treba provesti koncept interpolacije, gdje god je to moguće, sa omogućavanjem izgradnje manjih hotelskih građevina (obiteljski hoteli do 80 kreveta u naseljima Starigrad i Seline, a 50 kreveta u naselju Tribanj).

Isto tako prizemlja građevina i gospodarske građevine uređivati u servisno-uslužne sadržaje. Predviđa se zadržavanje postojećih i planiranje novih, manjih kampova u naseljima.

5. Postojeće hotelske cjeline i pojedinačne građevine preurediti tako da im se poveća udobnost i poboljša kategorija (uvođenjem novih sadržaja), te oblikovnim redizajnom.

6. U izuzetno vrijednim prostorima, bilo da su zaštićeni ili registrirani kao vrijedne plaže, krajobrazne cjeline, vrhovi brda sa vrijednim vizurama, dijelovi obale i t d, a pogodni su za rekreaciju većeg broja korisnika, treba na selektivan način izgraditi ugostiteljske i rekreacijske sadržaje koji će se maksimalno, svojim oblikovnim karakteristikama, uklopiti u dati prostor

7. Izuzetno veliku pažnju treba posvetiti hortikulturnom uređivanju svih dijelova prostora kao bitnom elementu ugođaja ambijenta.

8. U smislu organizacije prostora i definiranju područja izgradnje potrebno je primijeniti kriterije iz Zakona o prostornom uređenju, a posebno u odnosu na zaštićeno obalno područje mora. Temeljem navedenog Zakona, kojim se priobalni prostor od 1000 m od obalne crte proglašava prostorom od posebnog državnog interesa i u njemu određuju kriteriji za građenje svih oblika, ovim će se Planom provesti u onoj mjeri koliko se to definira planom višega reda (PPŽ).

Građevinska područja naselja

Granice građevinskih područja iz ovog Plana proizlaze iz građevinska područja utvrđena bivšim OPP-om, a koja su 2005. godine usklađena sa Zakonom o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04) i Uredbom o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora (NN 128/04). U konkretnom slučaju planirana građevinska područja naselja Općine Starigrad su znatno manja od granica građevinskih područja utvrđena OPP-om.

Općinsko središte Starigrad-Paklenica i naselje Seline za svoje područje su posjedovali Planove uređenja naselja koji su izrađeni 1989. i 1990. godine prema starom zakonu o prostornom planiranju. Iako su navedeni planovi stavljeni van snage, elementi iz tih planova sa aspekta izvršenih parcelacija i izgrađenih prometnica sa infrastrukturom, su ugrađeni u ovaj Plan.

Ovi će prostori u najvećem dijelu zadržati karakteristike građevinskog područja pretežno stambene izgradnje. Izradom urbanističkih planova uređenja (UPU), izvršit će se revalorizaciju namjene površina i provjera prometnog i infrastrukturnog sustava.

Na prostoru naselja Tribanj ima više izdvojenih građevinskih područja, vezana za ranije formirane zaseoke i noviju izgradnju koja se na njih nastavlja.

U izgrađenom dijelu GP-a naselja razlikuje se :

- Gusto izgrađeni dio GP-a, gdje se podrazumijeva onaj prostor u kojemu su uz neku česticu izgrađene građevine barem sa dvije strane i na udaljenosti ne većoj od 3,00 m od međe.
- U izgrađenom dijelu naselja uvrštene su i one površine koje su parcelirane na temelju navedenih važećih planova od ranije, i koje su komunalno uređene i opremljene (minimalno osiguran pristup na prometnu površinu).
- U sklopu izgrađenih dijelova naselja određene su zone ruralnih cjelina koje su ostale u izvornom stanju i za koje se određuju posebni uvjeti izgradnje/rekonstrukcije (stare jezgre naselja).

Neizgrađeni dio unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja je jedna ili više neposredno povezanih i neizgrađenih građevnih čestica ukupne površine veće od 5000m².

Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja je područje na kojemu se predviđa širenje naselja (označene u kartografskim prikazima Plana u mjerilu 1:5000). Za neizgrađeni i neuređeni dio građevinskog područja naselja i za dijelove izgrađenog dijela građevinskog područja predviđena za urbanu preobrazbu postoji obveza izrade UPU-a.

Za općinu Starigrad utvrđena su slijedeća građevinska područja naselja i zaselaka (S) :

- **Starigrad**
- **Seline**
- **Tribanj sa zaseocima : Sveta Magdalena, Uvala Lisarica, Uvale Običaj - Paripovača, Krušćica, Kozjača i Njivice.**

U prostoru Općine Starigrad definirane su izdvojena građevinska područja za druge namjene i to :

mjesto	zona	vrsta	pov.prema PPŽ planirano		projekc. broja kreveta
STARIGRAD	HOTEL ALAN/pos.proš.	T1, T3	16,00	16,00	1600
	MARASOVIĆI	T1, T2, T3	8,00	8,00	800
	MILOVCI-GRABOVAČA	T2, T3	10,00	10,00	500
	UVALA PRČINE	T1, T2, T3	2,00	2,00	100
	SPORTSKI CENTAR	R1, R2	-	4,40	-
	ZONA POSLOVNE NAMJENE U FUNKCIJI NP "Paklenica"	K1 i K3	-	0,2	-
Ukupno Starigrad GP bez sport. centra			36,00	51,20 40,60	3000
SELINE	BUCIĆA PODI	T1, T2, T3	43,00	43,00	2500 3900
	PISAK	T1, T2, T3	5,00	5,00	500
	Sportsko-rekreac.zona	R1, R2	-	9,00 9,50	-

mjesto	zona	vrsta	pov.prema PPŽ planirano		projekc. broja kreveta
Ukupno Seline GP izvan naselja :			48,00	57,00	3000
TRIBANJ-KRUŠČICA	ŠIBULJINA – RT ŠIB. UZ NASELJE	T2, T3	3,00	3,00	300
	ŠIBUL. UZ NASELJE	T2, T3	3,00	3,00	200
Ukupno Tribanj izvan naselja :			6,00	6,00	500

Ugostiteljsko-turističke zone (T)

Temeljem PPŽ-a na području općine Starigrad pored postojećeg kompleksa „Hotel Alan“ kapaciteta 1600 kreveta na površini od 16,00 ha (nakon planiranog proširenja), planirana je veća turistička zona na prostoru Podbucići u Selinama kapaciteta 2500 kreveta i na površini od 43,00 ha, te tri manje na prostoru Marasovići u Starigradu kapaciteta 800 kreveta i površine 8,00 ha, na prostoru Milovaca u Starigradu također kapaciteta 500 kreveta i površine 10,00 ha, te u Pisak u Selinama kapaciteta 500 kreveta i površini od 5,00 ha. Pored navedenih planirana je izgradnja nekoliko manjih kapaciteta 100 do 300 kreveta na područjima Starigrada, Šibuljine i Tribnja.

Za izgradnju u navedenim zonama neophodna je izrada provedbene planske dokumentacije. Iznimno, nema obveze izrade detaljnije planske dokumentacije za postojeće hotelsko naselje "Hotel Alan". To ne samo što je i dosad bila zakonska obveza, već je i očita potreba za takvim postupkom iz razloga kvalitetnijeg odnosa prema planiranom najčešće najatraktivnijem prostoru.

Unutar građevinskog područja naselja zadržavaju se postojeći i mogu planirati novi manji kampovi (T3). Uz manjih, pojedinačnih ugostiteljsko-turističkih sadržaja planirane su i manje zone ugostiteljsko turističke namjene kako slijedi:

Naselje	Zona ugostiteljsko-turističke namjene	Površina (ha)	% građevinskog područja naselja
Starigrad	kamp (T3) - postojeći	1,2	0,6
Seline	turističko naselje (T2)- planirano	1,6	0,3
Tribanj-Kruščica	kamp (T3) - planirani	0,9	1,0
	kamp (T3) - postojeći	1,0	1,4
ukupno		4,7	3,4

Prethodna tablica ukazuje da ukupno planirane zone ugostiteljsko-turističke namjene obuhvaćaju znatno manje od 20% ukupnog građevnog područja pojedinog naselja, a u skladu s čl. 29. Zakona o prostornom uređenju.

Proizvodne / industrijske zone (I)

U prostoru građevinskog područja Selina planira se jedna zona za smještaj proizvodnih kapaciteta koje će, primjereno utvrđenim ciljevima, biti namijenjene sadržajima prvenstveno u funkciji turističke djelatnosti i podvrgnute strogim kriterijima zaštite okoliša. Isto tako moguća je interpolacija uslužno-servisnih sadržaja u sklopu građevinskih područja naselja Starigrada i Selina pod posebnim uvjetima. Detaljni kriteriji za lociranje ovih sadržaja utvrđuju se kroz Odredbe za provođenje. U zoni proizvodne namjene mogu se urediti i površine za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, prvenstveno na temelju sunčane energije.

Prostori za koje se ne formiraju građevinska područja, ali u strukturi naselja predstavljaju važan prostorni resurs su :

Uređeni i zaštićeni dijelovi obalnog poteza

U sklopu postojećih građevinskih područja naselja postoje luke otvorene za javni promet, uređena manja pristaništa (komunalni vezovi), plaže te dijelovi obale koji su po svom karakteru nepristupačni i vrednuju se kao pripadni dijelovi obalnog poteza. Ovim se prostornim planom zadržava osnovni karakter takvoga korištenja obale sa tendencijom poboljšanja uvjeta korištenja naročito komunalnih vezova, uvođenjem suvremenih uređaja i opreme komunalne infrastrukture. Posebno se naglašava potreba čuvanja dijelova prirodne obale od svake vrste devastacije.

Kroz Odredbe za provođenje ovoga plana detaljno su utvrđeni kriteriji izgradnje i korištenja priobalnog područja.

Sadržaji marikultura

Za razvoj uzgoja ribe i školjaka određuje se prostor u okviru Velebitskog kanala, temeljen na PPŽ-u, a u okvirima minimalnih aktivnosti s obzirom na inkompatibilnost sa turističkom ponudom i ograničenosti raspoloživa akvatorija za ovu namjenu.

Detaljni uvjeti za izbor lokacije te načine, uvjete i mjere korištenja moraju se formirati na osnovu prethodne stručne studije, i ishoda propisanih potrebnih dokumenata za korištenje akvatorija. U tom smislu ovim se planom ne utvrđuje mikrolokacija ribogojilišta kao ni njegov kapacitet i vrsta.

Ovim s planom utvrđuje samo potencijalna mogućnost realizacije ovog programa, a na temelju daljnjih istraživanja utvrditi će se svi potrebni postupci o opravdanosti lociranja (osim plave ribe) i uzgajališta školjaka na ovom području.

Poljoprivredna područja

O kompleksnijim poljoprivrednim područjima na ovim prostorima ne može biti govora i ona se svode samo na vrlo male površine nastale u zonama naplavina Velike i Male Paklenice u more. Te se površine djelomično danas koriste za individualnu proizvodnju povrtlarskih kultura i na temelju utvrđenih kriterija valja ih njegovati i intenzivirati za potrebe lokalnog stanovništva.

Obradive površine (polja) na području općine Starigrad

Katastr.općina (cijela / dio)	Ukupna Povr./ha	Obradivo polje/ naziv, potez, bunari, zaseoci	Obrad. površ. (ha)	Primjedba (Top.karta:25000)
STARIGRAD (cijela)	5.687	Kulina polje	35	
		Kanjon Velike Paklenice	20	
		Marasović-Šikić	10	
		Milovac-Čavić-Grabovače	50	
		Veliko Rujno	400	
		Ukupno	515	

Katastr.općina (cijela / dio)	Ukupna Povr./ha	Obradivo polje/ naziv, potez, bunari, zaseoci	Obrad. površ. (ha)	Primjedba (Top.karta:25000)
SELINE (cijela)	5.104	Pisak polje	35	
		Mala Paklenica	30	
		Škiljić, Jurline, Jusup, Jukić, Bucić, Knežević, Reljan (150+10+15+20+20+15+15)	110	
		Veliko Močilo	25	
		Lekine njive-Sv. Jakov	15	
		Ukupno	215	
TRIBANJ (cijela)	6.124	Šibuljina	10	
		Malo Rujno	200	
		Ukupno	210	

SVEUKUPNA POVRŠINA	16.915
UKUPNE OBRADIVE POVRŠINE	940

Sistematizacija poljoprivrednih površina u gornjem prikazu izrađena je za potrebe Prostornog plana zadarske županije.

Od velikih ukupnih poljoprivrednih površina ove općine (16.915 ha) obradivo je 940 ha (i to bez Nacionalnog parka).

Voćarstvo i maslinarstvo. Na oskudnim obradivim površinama djelom se uzgajala maslina, a u kućnim vrtovima i poneko stablo bajama, trešnje, smokve. I snažan sjeverni vjetar – bura, koja dominira u ovom području, ograničavajući je čimbenik uzgoju voćaka. Voćarska proizvodnja u ovoj općini nema mogućnosti daljnjeg razvoja. U pojedinačnom uzgoju i u kućnim vrtovima zadržat će se spomenute voćne vrste za vlastite potreba domaćinstva.

Vinogradarstvo. Vinogradarska proizvodnja nema mogućnosti jačeg razvoja, osim u manjem djelu polja Pisak – Seline (predio od jadranske ceste do mora), ali je i na tom području ograničavajući faktor mala čestica. Na ostalom djelu poljoprivrednih površina općine Starigrad vinogradarstvo je praktično ograničeno na postojeće stanje, a to znači uzgoj po kućnim vrtovima ili pojedinačni mali nasadi od nekoliko desetaka trsova.

Vinarstvo. Sva proizvodnja uključujući i vino u normalnoj godini kad ima turizma plasira se u vlastitom području. O vinarstvu koje je beznačajno u proizvodnji od vlastitog grožđa, ali se nabavlja iz drugih područja treba podučavati ljude radi ponude turizmu.

Povrćarstvo. Značajnija proizvodnja povrća nije moguća radi toga što su tla plitka i vrlo oskudna humusom i ostalim hranjivima. Radi nedostatka vode ljetna proizvodnja, osim na okućnicama praktički je nemoguća. Za vlastite potrebe mogu se proizvoditi kupušnjače u tijeku zime i proljeća, te rani krumpir, crveni i bijeli luk, blitva i špinat.

Stočarstvo. Smatramo da se na ogromnom pašnjačkom prostranstvu, današnje stanje od oko 2.000 ovaca i koza može uzdići do razine i do 10.000 ovaca i koza.

U prostoru ograničenja (ZOP) ne mogu se planirati građevine namijenjene za:

- istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina
- iskorištavanje snage vjetra za električnu energiju
- obradu otpada
- uzgoj plave ribe
- vlastite gospodarske potrebe (spremište za alat, strojeve, poljoprivrednu opremu i sl.)
- privezište i luke nautičkog turizma te nasipavanje obale i/ili mora izvan građevinskog područja
- zahvate čija je posljedica fizička dioba otoka.

U smislu gore navedenog sidrište je posebno obilježen morski akvatorij s odgovarajućom opremom za sigurno sidrenje plovila.

Šumska područja

Šumska područja su posebno prirodno bogatstvo. Ova bi područja trebala i dalje zadržati svoju primarnu funkciju uz poduzimanje svih mjera zaštite i kontrole. U takovim bi područjima trebalo isključiti građenje izuzev objekata koji su u funkciji lovnog turizma.

Sva šumska područja nalaze se u sklopu NP Paklenica i PP Velebit, pa su samim time prioritarno zaštićeni.

Posebice su naglašava potreba intenzivnoga pošumljavanja dijelova priobalnog poteza do padina Velebita u neizgrađenim područjima, ali i u okviru građevinskih zona.

3.2.1. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina (namjena i izgrađene strukture izvan naselja, poljoprivredne, šumske, vodene te površine posebne namjene i ostale površine)

Red. broj	Općina Starigrad	Oznaka	Ukupno ha	% od površine općine	stan/ha ha/stan*
1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA				
1.1.	GP naselja ukupno/ izgrađeni dio GP ukupno - obalno - otočno - kontinentalno – granično - ostalo	GP	456,7 476,4 217,2 202,9 217,2 202,9 - - -	2,7 2,8 1,3 1,2 1,3 1,2 - - -	4,1 3,9 8,6 9,2 8,6 9,2 - - -
1.2.	Izgrađene strukture izvan GP-a ukupno	I E H K T R	640,2 271,2 115,4 116,4 bez H 11,8 0,0 0,5 524,8 154,8 0,2 90,0 13,4 13,9	1,6 0,7 0,1 0,0 — 0,0 0,5 0,1	2,9 1,6 16,3 16,1 159,0 0,0 3752 3,6 — 9380 20,8 140,0 135
1.3.	Poljoprivredne površine ukupno - obradive (podatci iz poljoprivredne studije Zadarske županije (2000. god.)	P	94,7	0,5 0,6	*0,1
1.4.	Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište ukupno	PŠ	površine se nalaze unutar NP Paklenica i PP Velebit (šumske i poljoprivredne površine utvrdit će se izradom PP "Park prirode Velebit")	-	-
1.5.	Vodne površine ukupno - vodotoci - jezera - akumulacije - retencije - ribnjaci	V	- 70.1 km - -	-	-
1.6.	Ostale površine ukupno	N IS	- -	- -	- -
	Općina ukupno		666,8 592,8	3,9 3,5	*0,4 *0,3
2.0.	ZAŠTIĆENE CJELINE				
2.1.	Zaštićena prirodna baština ukupno - nacionalni park - park prirode - ostali zaštićeni dijelovi prirode (osobito vrijedan prirodni krajobraz)	NP PP	15.635,0 6.455,0 9.180,0 -	91,5 38,0 54,0 -	*8,3 0,3 0,2
2.2.	Zaštić. graditeljska baština ukupno - arheološka područja - povijesne graditeljske cjeline		vidjeti kartu 3a. uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora i tekst	-	-
	Općina ukupno		-	-	-
3.0.	KORIŠTENJE RESURSA				
3.1.	More i morska obala obalno područje Otočno		12,4 km 0,0		

Red. broj	Općina Starigrad	Oznaka	Ukupno ha	% od površine općine	stan/ha ha/stan*
3.2.	Energija	proizvodnja Potrošnja	- -		
3.3.	Voda	vodozahvat Potrošnja	- -		
3.4.	Mineralne sirovine		0,0		
	Općina	ukupno	17.009,0 ha		

Analizom mogućih veličina GP-a i gustoće izgrađenosti uzimaju se u razmatranje sve relevantne vrijednosti koje utječu na ukupan sustav korištenja i zaštite prostora.

U analizi mogućeg proširenja GP-a korišteni su kriteriji iz Prostornog plana zadarske Županije i iz Zakona o prostornom uređenju, posebno članci Zakona koji se odnose na zaštićeni obalni pojas mora.

Kroz analizu GP-a uzeti su u obzir stanje izgrađenosti prostora i lokalni interesi pri čemu se vodilo računa o činjenici da se radi o području za koje postoje izraziti interesi izgradnje raznih oblika turističke ponude lokalnog stanovništva i vanjskih investitora.

U kontekstu navedenih argumenata Planom je uvažena provedbena prostorno planska dokumentacija iz prošlosti. S tim u vezi sva veća planirana područja proširenja naselja tretiraju se u pravilu kao rezervne zone nove izgradnje koja će uslijediti temeljem planirane dinamike građenja i koju treba donijeti Općinsko vijeće.

Za neizgrađene i neuređene dijelove GP- naselja izraditi će se UPU-i, a prema kartografskim prikazima Plana.

3.3 Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti

Strategijom gospodarske organizacije Države i Županije Starigrad je atributiran u srednje razvijena središta, a osnovnom gospodarskom djelatnosti u turističko središte regionalnog značenja. Obzirom na veliki prirodni potencijal prostora u kojemu se nalazi Općina postoje svi objektivni preduvjeti da Starigrad ostvari karakter makroregionalnog turističkog središta.

U odnosu na osiguranje gospodarskih potencijala Općine osnovna orijentacija je na ugostiteljsko-turističkoj djelatnosti i pratećim funkcijama.

Starigrad u svojstvu lokalnog središta sa naseljima Seline i Tribanj u svojstvu manjih lokalnih središta, a na temelju nove administrativne dispozicije, moraju se opremiti pripadajućim funkcijama iz oblasti uprave, školstva, zdravstva, kulture te poštanskih i telekomunikacijskih sadržaja i drugo. Neke od funkcija su već institucionalizirane, a one kojih nema treba ih što prije ustanoviti.

Za područje lokalnog središta sa utjecajnim prostorom u kojemu ima od 2000 do 5000 stanovnika predviđaju se sljedeći minimalni sadržaji :

- Uprava ; organi općine, mjesni ured MUP, i turistička zajednica
- Školstvo i predškolske ustanove : osnovna škola i dječji vrtići
- Socijalni sadržaji: dom za starije i nemoćne osobe
- Kultura : knjižnica sa čitaonicom, društveni dom sa polivalentnom dvoranom
- Zdravstvo : zdravstvena stanica sa specijalističkim ambulantama
- Crkva sa župnim uredom / vjerski centar/
- Športsko-rekreacijski sadržaji sa igralištima

Za manja lokalna središta predviđaju se isti minimalni sadržaji osim u oblasti uprave gdje se ustanovljuju samo uredi mjesnoga odbora odnosno mjesne zajednice.

3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora

3.4.1. Zaštita kulturno-povijesne baštine

Konzervatorski odjel u Zadru izradio je konzervatorsku podlogu u kojoj su navedena sva nepokretna kulturna dobra na području općine Starigrad, a koja obuhvaćaju: arheološke lokalitete (prapovijesne, antičke i nedefinirane ostatke), graditeljsku baštinu i etnografski značajne lokalitete

(mirila, mlinovi, zaseoci i stari bunari). Konzervatorska podloga određuje i sustav mjera zaštite kulturnih dobara i cjelina koje su dane u **točki 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno – povijesnih cjelina** Odredaba ovog plana.

Sva evidentirana kulturna dobra navedena u popisu koji slijedi prikazana su u **karti 3. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora**, i u kartama građevinskih područja naselja (ukoliko se kulturno dobro nalazi unutar građevinskog područja ili u njegovoj neposrednoj blizini).

Slijedi popis navedenih nepokretnih kulturnih dobara.

1. ARHEOLOŠKI LOKALITETI :

A) Prapovijesni

Speleološki objekti

1. Abri Obljak, Obljak, Ljubotić, Bristovac
2. Abri Mrtolačka peć, Mrtološka kosa, Bristovac
3. Spilja Reljina peć, Ljubotić, Zagon
4. Spilja Vodena pećina, Vodena glava, Zavrata
5. Spilja Vaganačka pećina, Veliki Vaganac
6. Spilja Jatare, zaseok Jatare
7. Abri Turska peć, Veliki Vaganac
8. Spilja u Lužnama, Mali Vaganac
9. Spilja podno Samogreda, Veliki Vaganac
10. Spilja na gradini Zaskok 1, Veliki Vaganac
11. Spilja na gradini Zaskok 2, Veliki Vaganac
12. Spilja na Vidakovoj kosi podno kamenice Čelinka
13. Spilja Sopnjača, Sopanj, zaseok Modrič – Malo Libinje
14. Asanova pećina, Veliko Rujno – Veliki Ledenik
15. Vukova pećina (na Čavića kosi), Veliko Rujno
16. Spilja na Čavića kosi 2, Veliko Rujno
17. Spilja pod Pekon, Bojinac
18. Okapina pod Virinama, Virine, Veliki Ledenik, Aptovac
19. Abri podno gradine Svete Trojice, Gradina Sv. Trojica
20. Pećina na Asanovačkoj brini, Asanovac, Brina
21. Abri na gradini Modri, južne padine Gradine Modrič
22. Jama u Kusači, kanjon male Paklenice, jaruga Kusača
23. Jelina pećina, kanjon male Paklenice, jaruga Kusača
24. Spilja Mala Smočila, Mala močila
25. Spilja Stražbenica, Stražbenica, potez njive Lekine – Velika Močila
26. Spilja/jama Vodarica
27. Pećica Mala poviše Jasenara
28. Pećica Manja poviše Jasenara
29. Pećina u Pazjanicama
30. Spilja u Zubu Buljme, Zub Buljme
31. Abri Samogred (Samograd), Veliki Vaganac
32. Spilja poviše Malih krčevina na Bojincu
33. Bušljeta pećina, Veliki Vaganac, Bojinac

Gradinski lokaliteti

1. Trošeljeva gradina, Mandalina, Podlokva
2. Gradina Lisarica, tribanj Lisarica
3. Gradina Silna gromila, Silno selo
4. *Gradina Sveta Trojica, Tribanj Šibuljina, Veliki Ledenik.
5. Gradina Malo Rujno, nepoznata ubikacija
6. Gradina Malo Rujno, nesigurna ubikacija
7. Gradina na Velikom Rujnu
8. Gradina Zaskok na Velikom Vagancu
9. Gradina Kojići Milovci
10. Gradina Starigrad, padine Malog Vitrenika

11. Gradina Jusupi, Jusupi Seline
12. Gradina Modrič
13. Velika Gradina Modrič
14. *Gradina Kneževići na malom Libinju
15. Gradina Privija – Čardačina, Asanovac
16. Gradina podno Bajamovca, Bajamovac
17. Gradina Nadgradina Modrič
18. Gradina Grumila Modrič
19. Gradina zapadno od Tribanjske jaruge
20. Gradina Sedlo na Malom Rujnu, Malo Rujno, Vodeni Dolac
21. Visoka gradina na Velikom Vitreniku
22. Gradina Marasovići
23. Gradina Paklarić, ulaz u kanjon Velike Paklenice
24. Nekića gradina, Nekića dolac, Seline
25. Zekića gradina, Jukići, Seline
26. Mitrova gradina
27. Gradina Kusača, Kusača, ulaz u kanjon Male Paklenice, Seline
28. Gradina Bucići, Bucići, ulaz u Kanjon Male Paklenice, Seline

Grobni humci – tumuli

1. Tumul podno Trošeljve gradine, Mandalina	28. Tumul poviše Ravne strane, između Čavića i Rašinovca
2. Tumul Silna gromila	29. Tumul Kosa od Luga
3. Tumul Silna gromila	30. *Tumul Starigrad, uništen bagerom
4. Tumul Silna gromila	31. *Tumul Starigrad, pregažen bagerom
5. Tumul Ljubotić	32. *Tumul Starigrad
6. Tumul Ljubotić	33. Tumul poviše starigradske punte
7. Tumul Bili sinokos	34. Tumul poviše starigradske punte
8. Tumul Sv. Trojica	35. Tumul poviše starigradske punte
9. Tumul Sv. Trojica	36. Tumul poviše starigradske punte
10. Tumul Sv. Trojica	37. Tumul na padinama Malog Vitrenika
11. Tumul Sv. Trojica	38. Tumul na padinama Malog Vitrenika
12. Tumul Sv. Trojica	39. Tumul na padinama Malog Vitrenika
13. Tumul Sv. Trojica	40. Tumul na padinama Malog Vitrenika
14. Tumul Sv. Trojica	41. Tumul na padinama Malog Vitrenika
15. Tumul Sv. Trojica	42. Tumul iznad starigradskog deponija
16. Tumul Sv. Trojica	43. Tumul na Matkovači, poviše starigradske Punte
17. Tumul uz put Sv. Trojica - Čavići	44. Tumul na Matkovači, poviše starigradske Punte
18. Tumul uz put Sv. Trojica - Čavići	45. Tumul na Matkovači, poviše starigradske Punte
19. Tumul uz put Sv. Trojica – Čavići	46. Tumul ispod Zekića gradine
20. Tumul na Ravnoj strani, između Čavića i Rašinovca	47. Tumul ispod Zekića gradine
21. Tumul na Ravnoj strani, između Čavića i Rašinovca	48. Tumul poviše Škiljića – Seline
22. Tumul na Ravnoj strani, između Čavića i Rašinovca	49. Tumul podno gradine Paklarić
23. Tumul na Ravnoj strani, između Čavića i Rašinovca	
24. Tumul na Ravnoj strani, između Čavića i Rašinovca	
25. Tumul na Ravnoj strani, između Čavića i Rašinovca	
26. Tumul na Ravnoj strani, između Čavića i Rašinovca	
27. Tumul poviše Ravne strane, između Čavića i Rašinovca	

50. Tumul Prodani – Asanovac	107. Tumul na Gradini Grumila Modrič
51. Tumul Prodani - Asanovac	108. Tumul na Gradini Grumila Modrič
52. Tumul Prodani - Asanovac	109. Tumul na Gradini Grumila Modrič
53. Tumul Prodani - Asanovac	110. Tumul na Gradini Grumila Modrič
54. Tumul Prodani - Asanovac	111. Tumul na Gradini Grumila Modrič
55. Tumul Prodani - Asanovac	112. Tumul na Gradini Grumila Modrič
56. Tumul Prodani – Asanovac	113. Tumul na Gradini Grumila Modrič
57. Tumul Marinkovića glava, Asanovac	114. Tumul na Gradini Grumila Modrič
58. Tumul na Brini, podno Asanovca	115. Tumul na Gradini Grumila Modrič
59. Tumul podno Privije, Asanovac	116. Tumul na Gradini Grumila Modrič
60. Tumul na Gradini na Brini	117. Tumul na Gradini Grumila Modrič
61. Tumul na Gradini na Brini	118. Tumul na Gradini Grumila Modrič
62. Tumul na Gradini na Brini	119. Tumul na Gradini Nadgradina Modrič
63. Tumul potez Asanovac-Bajamovac	120. Tumul na Gradini Nadgradina Modrič
64. Tumul potez Asanovac-Bajamovac	121. Tumul na Gradini Nadgradina Modrič
65. Tumul potez Asanovac-Bajamovac	122. Tumul na Gradini Nadgradina Modrič
66. Tumul potez Asanovac-Bajamovac	123. Tumul na Gradini Nadgradina Modrič
67. Tumul potez Asanovac-Bajamovac	124. Tumul Silna gromila
68. Tumul potez Asanovac-Bajamovac	125. Tumul Silna gromila
69. Tumul potez Asanovac-Bajamovac	126. Tumul Ljubotić
70. Tumul potez Asanovac-Bajamovac	127. Tumul Ljubotić
71. Tumul Lukića glava, Bajamovac	128. Tumul poviše Trošeljve gradine
72. Tumul istočno od Lukića glave, Bajamovac	129. Tumul Jatrića glava-Livadice
73. Tumul podno starigradskog deponija	130. Sedam kamenih gomila (tumula?) na glavici Livadice
74. Tumul mali poviše Kruškovca	131. Tumul Ravna strana, Čavići – Rašinovac
75. Tumul podno Zekića gradine	132. Tumul Ravna strana, Čavići – Rašinovac
76. Tumul podno Zekića gradine	133. Tumul Sv. Ivan – Malo Libinje
77. Tumul Zekića gradina – Jukići	134. Tumul Sv. Ivan – Malo Libinje
78. Tumul Zekića gradina - Jukići	135. Tumul Sv. Ivan – Malo Libinje
79. Tumul Zekića gradina - Jukići	136. Tumul Sv. Ivan – Malo Libinje
80. Tumul Zekića gradina - Jukići	137. Tumul Sv. Ivan – Malo Libinje
81. Tumul na Gradini Grumila Modrič	138. Tumul Sv. Ivan – Malo Libinje
82. Tumul na Gradini Grumila Modrič	139. Tumul lukića stan – Malo Rujno
83. Tumul na Gradini Grumila Modrič	140. Tumul lukića stan – Malo Rujno
84. Tumul na Gradini Grumila Modrič	141. Tumul lukića stan – Malo Rujno
85. Tumul na Gradini Grumila Modrič	142. Tumul lukića stan – Malo Rujno
86. Tumul na Gradini Grumila Modrič	143. Tumul lukića stan – Malo Rujno
87. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
88. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
89. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
90. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
91. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
92. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
93. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
94. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
95. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
96. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
97. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
98. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
99. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
100. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
101. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
102. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
103. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
104. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
105. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
106. Tumul na Gradini Grumila Modrič	

144. Tumul lukića stan – Malo Rujno	160. Tumul Nekića dolac – Zekića gradina
145. Tumul lukića stan – Malo Rujno	161. Tumul podno Nekića gradine
146. Tumul poviše Bucića	162. Tumul poviše gradine Paklarić na Ravnoj strani
147. Tumul na prijevoju Buljma	163. Tumul podno Nekića gradine
148. Tumul uz Zekića gradinu	164. Tumul istočno od Nekića gradine
149. Tumul uz Zekića gradinu	165. Tumul sjeverno od Zekića gradine
150. Tumul uz Zekića gradinu	166. Tumul sjeverno od Zekića gradine
151. Tumul iznad Zekića gradine	167. Tumul sjeverno od Zekića gradine
152. Tumul iznad Zekića gradine	168. Tumul Mali, poviše Zekića gradine
153. Tumul iznad Zekića gradine	169. Tumul na gradini Bucići
154. *Tumul iznad Zekića gradine, uništen	170. Tumul na gradini Bucići
155. *Tumul iznad Zekića gradine, uništen	171. Tumul na gradini Bucići
156. Tumul Nekića dolac – Zekića gradina	172. Tumul na gradini Bucići
157. Tumul Nekića dolac – Zekića gradina	173. Tumul na gradini Bucići
158. Tumul Nekića dolac – Zekića gradina	
159. Tumul Nekića dolac – Zekića gradina	

Arheološki lokaliteti označeni zvjezdicom (*) u prethodnom popisu iznimno su ugroženi raznim građevinskim zahvatima, te zahtijevaju posebne mjere zaštite kako slijedi:

1. Poviše centra Starigrada, s lijeve i desne strane ceste Starigrad – Dokoze, na visini od 30 do 450 metara, nalaze se tri gradinska lokaliteta i petnaest kamenih grobnih humaka. Šest humaka s lijeve strane ceste u zaleđu centra Starigrada, na građevinski atraktivnom terenu, na kojem se užurbano gradi, su najugroženija, a tri humka pod brojevima 30., 31. i 32. su već dijelom devastirani. Prije bilo kakvih daljnjih radova humke je potrebno arheološki istražiti i dokumentirati, a pokretne nalaze konzervirati i pohraniti u nadležnom muzeju. Isto vrijedi i za humke pod brojevima 154. i 155.
2. Kasnoantička utvrda i prapovijesna gradina na lokalitetu Sv. Trojica devastirane su 2004. godine radovima na izgradnji deponija za građevinski otpad, odnosno prilaznog puta do deponija. Na devastiranom dijelu lokaliteta, od podnožja gradinskog naselja do kojeg su sezali sada uništeni bedemi, do crkve s grobljem, gdje je također srušen dio zida nekadašnje utvrde, potrebno je što prije provesti zaštitna arheološka istraživanja i konzervaciju tog dijela nalazišta.
3. Gradina Kneževići i pripadajuća nekropola u njenom podnožju (polje Malo Libinje) djelomično su devastirani probijanjem makadamskog puta s Velikog Libinja na Malo Libinje. Otvoren je profil u dužini oko 100 metara iz kojeg kiša ispire arheološki materijal. Na tom je dijelu lokaliteta potrebno što prije provesti zaštitna arheološka istraživanja i konzervaciju.

Nekropola na ravnom zemljištu

1. Nekropola na ravnom zemljištu podno (jugoistočno) gradine Kneževići, Kneževići, Malo Libinje.

B) Arheološki lokaliteti - antički

1. Ostaci antičkog Argyruntuma – starigradska Punta, prostor podno (južno) jadranske magistrale
2. Nekropola antičkog Argyruntuma – prostor od starigradske Punte do upravne zgrade NP "Paklenica". Čitav potez tridesetak metara poviše (sjeverno) magistrale.
3. Antički vezovi Tribanj-Šibuljina

Podmorski lokaliteti

1. Uvala Kusača, Tribanj Šibuljina, obalni prostor na potezu od uvale Kusače do Tribanjske jaruge
2. Uvala Šilježetarica, Tribanj Šibuljina, Šilježetarica (antički brodolom)
3. Starigrad, ostaci antičkih zidova u moru s južne strane starigradske Punte.

Utvrde

1. Kasnoantička utvrda poviše crkve Sv. Trojice
2. Kasnoantička utvrda na gradini Modrič

C) Nedefinirani ostaci

1. Ostaci nedefiniranih suhozidnih ruševina s nalazom grube keramike (prapovijest ili srednji vijek) na Ravnoj strani između zaseoka Čavići i Rašinovac
2. Ostaci nedefiniranih suhozidnih ruševina s nalazom grube keramike (prapovijest ili srednji vijek) poviše Ravne strane podno (južno) zaseoka Rašinovac
3. Ostaci nedefiniranih suhozidnih ruševina istočno od starigradskog deponija na jugozapadnim padinama Malog Vitrenika
4. Ostaci nedefiniranih suhozidnih ruševina između zaseoka Ljubotić i Mataci
5. Ostaci ruševnih nastambi uz crkvu Sv. Ante u Ljubotiću (nalazi keramike, stakla, bronce)
6. Manji nedefinirani kameni humak na Dugom rtu poviše uvale Krušćica, ~~Tribanj~~ Krušćica

2. SPOMENICI GRADITELJSTVA (GRADITELJSKA BAŠTINA)**Tribanj**

1. Crkva Sv. Marije Magdalene u Mandalini (zaštićeno kulturno dobro upisano u Registar kulturnih dobara RH pod rednim brojem Z-6113)
2. Crkva Sv. Trojice (Parohijska pravoslavna crkva iz 17. st. - vjerojatno na mjestu srednjovjekovne građevine), u Tribanj Šibuljina
3. Crkva sv. Arhanđela Mihaila
4. Crkva Gospe od Zdravlja u Lisarici
5. Crkva Sv. Ante u Ljubotiću
6. Utvrda Paklarić

Starigrad

1. Ostaci crkve Sv. Jurja na groblju u Starigradu, k.č. 4711 k.o. Starigrad, kulturno je dobro upisano u Registar kulturnih dobara RH, Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem Z – 1205. Srednjovjekovna građevina. Crkvu je potrebno dokumentirati, sanirati i urediti po posebnim uvjetima Konzervatorskog odjela. Grobnice koje se nalaze unutar i ispred ulaza u crkvu je potrebno preseliti na novo groblje.
2. Crkva Sv. Jurja iz 1850. godine
3. Srednjovjekovna crkva Sv. Petra s pripadajućim grobljem, k.č. 3466 k.o. Starigrad, kulturno je dobro upisano u Registar kulturnih dobara RH, Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem Z – 1203. Romanička građevina sa kasnije nadograđenim zvonikom i srednjovjekovno groblje.
4. Većka kula – Kulina, k.č. 3835 k.o. Starigrad, kulturno je dobro upisano u Registar kulturnih dobara RH, Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem Z – 1204
5. Ostaci crkve Sv. Marije na Malom Libinju
6. Ostaci crkve Sv. Ivana Glavosjeka na Malom Libinju
7. Crkva sv. Bogorodice na Velikom Rujnu

Seline

1. Crkva Sv. Jakova
2. Župna crkva Sv. Marije
3. Utvrda Paklarić

3. ETNOGRAFSKI ZNAČAJNI LOKALITETI**Mirila**

1. Reljinovac – Ljubotić
2. Krušćica – Ljubotić
3. Bristovac – Ljubotić
4. Mataci – Ljubotić
5. Korita – Ljubotić
6. Silno selo – Ljubotić
7. Kod crkve u Ljubotiću
8. Paripov lug – Ljubotić
9. Medni dolac – Ljubotić
10. Križ – Ljubotić
11. Lisarica – Ljubotić
12. Šibuljine – Sveta Trojica
13. Tribanjska jaruga – Sveta Trojica
14. Zapadnjari – Starigrad (od starigradske Punte oko 2,5 km na

sjeverozapad, između kampa Plantaža na istoku i zaseoka Koići na zapadu, uz nekadašnji put prema Ledeniku sa sjeverne strane, paralelno s magistralom)

15. Dokoze – Starigrad
16. Glavčice na ulazu u V. Paklenicu
17. Na Opuvanom docu
18. Nad Katalinićima
19. Na sigama Kneževića
20. Na kosi Magaškoj
21. Mirilo Bilig
22. Mirila na Docima podno Grabovih dolina
23. Mirilo na Velikom Rujnu
24. Antropomorfni prikaz na kamenu živcu poviše Nekića dolca

Mlinovi

1. Marasovića mlin donji
2. Srednji Marasovića mlin
3. Šikića mlin

4. Dadića mlin
5. Markov mlin
6. Katića mlin (Vranin mlin)
7. Donji Ramića mlin
8. Parića mlin

9. Gornji Ramića mlin
10. Donji Parića mlin
11. Gornji Parića mlin
12. Donji Kneževića mlin
13. Gornji Kneževića mlin

Zaseoci (stalni i sezonski stanovi)

1. Bužanića dolac	37. Milovci (Bristovac)
2. Rimenić – Donji (južni) stanovi;
Gornji (sjeverni) stanovi	38. Županov dolac
3. Jasenar	39. Mali Vaganac
4. Jurline	40. Jatara
5. Škiljići	41. Veliki Vaganac (kuće Bušljeta,
Milovačke krčevine)
6. Katići	42. Ramići (Njive)
7. Mala Močila	43. Krčevine
8. Parići – zapadni stanovi (Ivančev
dom); istočni stanovi	44. Rašinovac
9. Ramići – zapadni stanovi; istočni
stanovi (kulturno je dobro upisano u
<i>Registar kulturnih dobara RH, Listu
preventivno zaštićenih kulturnih
dobara pod brojem P – 2566</i>)	45. Kruškovac
10. Sklopina	46. Milovci
11. Kneževići	47. Čavići
12. Bršljanuša	48. Mali Ledenik
13. Marasovići (Njive)	49. Veliki Ledenik
14. Samogred	50. Veliko Rujno (Adžići, Jovići, Čavići,
Petričevići, Jovići, Krapići, Marasovići,
Rujinačka kosa i dr.)
15. Stare Seline (Turske kuće)	51. Malo Rujno (Lukića stan, Marinkovića
stan, Pričatrnja polje i dr.)
16. Zapadni Malovanski stanovi	52. Račabuša
17. Istočni Malovanski stanovi	53. Medeni dolac
18. Modrič	54. Bili sinokos
19. Stanići	55. Crni sinokos
20. Bucići	56. Stap
21. Kneževići Malo Libinje	57. Sjauševac
22. Magaši	58. Zubčića dolac
23. Reljan (Seline)	59. Baketinica
24. Kneževići (Seline)	60. Zavrata
25. Bucići (Seline)	61. Matijašica
26. Jukići (Seline)	62. Bajamovac
27. Jusupi (Seline)	63. Asanovac
28. Jurline (Seline)	64. Silno selo
29. Škiljići – Dadići (Seline)	65. Prodani
30. Marasovići – Šikići (zaštićeno
kulturno dobro upisano u Registar
kulturnih dobara RH pod brojem Z-
4591)	66. Mataci
31. Opuvani dolac	67. Korita
32. Tomići	68. Redine
33. Zavitrenik	69. Ljubotić
34. Dokoze (Sinokos)	70. Lug Paripov
35. Dobroselo	71. Rastovci
36. Kojića dolac	72. Lukovo
	73. Livadica
	74. Bristovac
	75. Brišće
	76. Trošelj

77. Podlokva
78. Križ
79. Zagon

80. Livadice
81. Trošeljovac
82. Ranjevac

Stari bunari

1. Dva bunara na križanju Velebitske i Puta Bunara.
2. Tri bunara podno (južno) zaseoka Rašinovac
3. Bunar 1 Nekića dolac
4. Bunar 2 Nekića dolac
5. Bunar poviše kuća Kneževića u Bucićima
6. Bunar sjeverozapadno od zaseoka Jasenar
7. Bunar na grumili poviše Modriča, Modrič, Podkitnasta glavica
8. Bunar na grumili poviše Modriča, Modrič, Podkitnasta glavica (nalaz prapovijesna keramika)
9. Obzidana kamenica Čelinka na Vidakovoj kosi
10. Obzidana lokva (bunar) na brdu Obljak, Ljubotić – Bristovac (nalaz ukrašene posude, rano brončano doba – cetinska kultura)
11. Bunar uz Trnovu lokvu, sa zapadne strane Tribanjske jaruge, Sv. Trojica, podno Torina, Bušljeta - Veliki Ledenik

Osnovno načelo obnove i zaštite svih cjelina i pojedinačnih objekata graditeljske kulturno-povijesne baštine temelji se na uređenju i revitalizaciji najmanje do stanja prije oštećenja ili rušenja, u pravilu prema faksimilu i na mjestu prije postojećega objekta.

Detaljne smjernice uređenja svake pojedinačne građevine kao i potrebite mjere zaštite, rekonstrukcije, sanacije, restauracije privođenja u funkciju i načina prezentacije utvrditi će Konzervatorski odjel, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel Zadar.

3.4.2. Zaštita prirodne baštine

Prirodne vrijednosti područja su kako je navedeno NP Paklenica i PP Velebit koji su zaštićeni temeljem zakona o zaštiti prirode.

Ovaj prostor se unutar Zadarske županije ocjenjuje značajnim prostorom prirodnih vrijednosti, koji se ističe svojim reljefnim, ambijentalnim, klimatskim i drugim značajkama što čini preduvjet za ostvarenje raznih oblika rekreacije u najvećoj mogućoj mjeri.

Stoga planski pristup, u svrhu očuvanja prirodnih datosti mora biti krajnje seriozna kategorija, nastojeći otkriti sve vrijednosti, odgovarajuće ih valorizirati, te ponuditi svjetskom tržištu. Da bi se postigli visoki ciljevi vrednovanja ovoga područja, potrebno je provesti i opsežne radnje na izradi odgovarajuće dokumentacije koja mora jamčiti proces dosljednog i sustavnog ostvarenja zaštite prostora kao temeljne vrijednosti.

Sustav odvodnje otpadnih voda treba riješiti uz upotrebu suvremenih dostignuća s ciljem totalne zaštite mora od svih vrsta onečišćenja.

Elektroopskrba, telekomunikacijske instalacije i ostale sustave veza treba planirati na najvišoj mogućoj razini i dugoročno, sa ciljem dostizanja kapaciteta na razini razvijenih europskih zemalja.

Ostale mjere zaštite (koje ne spadaju u Zakonom zaštićena područja) proizlaze iz Uredbe o ekološkoj mreži, i to prema tablici koja slijedi:

	NAZIV PODRUČJA	CILJEVI OČUVANJA
Površine unutar ekološke mreže	Nacionalni park Paklenica kod: HR2000871	Područje očuvanje značajno za vrste i stanišne tipove
	Park prirode Velebit kod HR5000022#	Područje očuvanje značajno za vrste i stanišne tipove
	Velebit kod HR1000022 #	Područje očuvanje značajno za ptice
	(obuhvaća cjelokupnu kopnenu površinu Općine)	

	NAZIV PODRUČJA	CILJEVI OČUVANJA
	Područje očuvanja značajno za ptice – SZ Dalmacija i Pag kod HR1000023 (obuhvaća cjelokupnu kopnenu površinu Općine)	Područje očuvanje značajno za ptice
	Ražanac M. i V. kod HR3000051	Područje očuvanje značajno za vrste i stanišne tipove
	Markova Jama kod HR3000447	Područje očuvanje značajno za vrste i stanišne tipove
	Vrulja Plantaža kod HR3000279	Područje očuvanje značajno za vrste i stanišne tipove
	Uvala Modrič kod HR3000461	Područje očuvanje značajno za vrste i stanišne tipove
	NAZIV LOKALITETA	STANIŠNI TIPOVI
SPELEOLOŠKI OBJEKT	Vrela špilja u zavoju kod HR01139	Špilja
	Vrtlina kod HR01286	Špilja s jamskim ulazom
	Jama pod procipom kod HR01422	Jama
	Moja jama kod HR01447	Jama
	<i>Pećina na padinama Matakova brda</i> kod HR01448	Špilja
	Jama na njivarskoj strani kod HR01451	Jama
	Jama po Klimentom kod HR01470	Jama
	Blizinice kod HR01471	Špilja
	Jama na Borovoj kosi kod HR01473	Divlji deponij otpada u speleološkom objektu
	Milina jama kod HR01475	Jama
	Ponor na Sjauševcu kod HR01477	Jama

Prema Zakonu o zaštiti prirode nisu dopuštene radnje koje mogu dovesti do uništenja ili neke druge znatne ili trajne štete na ekološki značajnom području.

Način uređivanja zaštitnog obalnog pojasa uz more

Zaštitni obalni pojas u bivšoj općini Zadar određen je unutar Prostornog plana općine Zadar iz 1978. godine na kopijama zemljovida u M=1:25.000. Pri određivanju građevinskih područja, 1985. godine, posebnom Odlukom o Prostornom planu općine, ponovno je utvrđen zaštitni obalni pojas uz more unutar građevinskih područja naselja, na kopijama katastarskih operata u M=1:2904 ili M=1:1000, pa su time praktički prestale vrijediti odrednice na kopijama zemljovida u M=1:25.000 unutar naselja te se primjenjuju samo za područja izvan naselja.

U nekim naseljima, posebice u onima gdje su stare jezgre bile izgrađene praktički na moru, obalni zaštitni pojas, određen 1985. godine, u načelu je pratio je crtu starih izgrađenih objekata.

Prostornim planom SR Hrvatske iz 1989. godine, određen je zaštitni pojas uz javno pomorsko dobro od 15 metara, što ukupno čini 21 m prostora u kojem nije dozvoljena izgradnja osim one određene zakonskom regulativom o vodnom i pomorskom dobru. Otad se u praksi dozvole za izgradnju unutar naselja uz obale izdaju samo za objekte koji nisu unutar te zone od 21 m udaljenosti od obalne crte. To je izazivalo mnoge probleme, posebice u starim jezgrama obalnih naselja koja su već otprije imala građevinske pravce objekata blizu mora, a ponekad na samoj obali.

Smjernice za uređivanje ove problematike u kontekstu ovoga Plana obuhvaćaju slijedeće kategorije :

- Striktno primijeniti kriterije iz Zakona o prostornom uređenju. Navedeni kriteriji se odnose na primjenu posebnih mjera zaštite u dubini teritorija od 1000 m, priobalje u dubini od 100 m za ugostiteljsko-turistička područja izvan naselja.
- Odrediti granice svih starih jezgri naselja uz obale mora i voda (a također i drugih), posebno ih diferencirajući u odnosu prema zaštiti na zaštićene i one koje ne moraju biti pod zaštitom kako bi se ustanovile potrebe pribavljanja određenog mišljenja od strane područne ispostave Državne uprave za zaštitu kulturne baštine.

Zaštita poljoprivrednog zemljišta

Postoji očit nesklad između poljoprivrednog zemljišta kakovog ga vodi nadležna katastarska služba i onog koje je određeno Prostornim planom.

Poljoprivredno zemljište zaštićeno je posebnim zakonom o poljoprivrednom zemljištu i u načelu njegovu prenamjenu u druge oblike korištenja treba izbjegavati, posebice kod kvalitetnijeg obradivog zemljišta. Ovim Planom dan je veći značaj Kvalitetnim poljoprivrednim površinama.

Ove relativno oskudne obradive površine nameću potrebu njihove racionalne upotrebe, pa u tom smislu treba predvidjeti izmjenu strukture njihovog korištenja u korist produktivnijih poljoprivrednih kultura, kao i smanjenje neobrađenih površina.

U okviru toga optimalna upotreba poljoprivrednih površina upućuje na nužnost njihove cjelovite zaštite, a to se prvenstveno odnosi na:

- ograničavanje svake daljnje nenamjenske izgradnje na tim površinama i prioritetno rješavanje svih drugih suprotnosti između korisnika prostora, u cilju sprečavanja daljnjeg devastiranja i smanjena znatno ograničenih obradivih površina,
- intenziviranje primjene odgovarajućih agromelioracionih mjera (odvodnja, navodnjavanje, uređenje vodotoka i sl.), te korištenje površina u skladu s odgovarajućim bonitetom zemljišta,
- ograničavanje i kontroliranje prekomjerne upotrebe zaštitnih kemijskih sredstava,
- poduzimanje daljnjih istraživačkih aktivnosti u svrhu ispitivanja kvalitete tla njegove upotrebe i zaštite u cjelini, uz neophodno utvrđivanje zona poljodjeljskog zemljišta najviših bonitetnih klasa koje se bi smjele prenamjenjivati.

Budući da su u elaboratu Prostornog plana općine granice poljoprivrednog zemljišta, zbog neodgovarajućeg mjerila zemljovida, neprimjenjive, te stoga što pojam poljoprivrednog zemljišta nije jasan, a u praksi dolazi do velikih problema, smjernice za zaštitu i određivanje poljoprivrednog zemljišta bile bi prvenstveno:

- utvrditi na kopijama katastarskih operata stvarna razgraničenja poljoprivrednog zemljišta od građevinskih područja, šumskog zemljišta i zemljišta ostalih namjena.
- utvrditi koja se zemljišta unutar obalnog zaštitnog pojasa, unutar građevinskih područja i zona određenih za druge namjene koriste u poljodjeljske svrhe i ukoliko je potrebno, zaštititi ih.
- odrediti prostorno-planskom dokumentacijom koja se izgradnja ne smije, a koja smije dozvoliti unutar poljoprivrednog zemljišta

Zaštita šuma i šumskog zemljišta

Prevladavaju niske i djelom degradirane šume, dok kvalitetnije šume (pretežno borove, bukove, i manjim dijelom crnikine i hrastove) ima u vrlo malim količinama i nalaze se pretežno u prostoru NP Paklenica i PP Velebit (izvan građevinskog područja naselja).

3.4.1. Iskaz površina za posebno vrijedna i/ili osjetljiva područja i prostorne cjeline (prirodni resursi, krajobraz, prirodne vrijednosti i kulturno-povijesne cjeline)

TABLICA 3.

ZAŠTIĆENE CJELINE	UKUPNO/ ha/	% OD ŽUPANIJE
Zaštićena prirodna baština		
- Nacionalni park Paklenica :	65,00	1,78
- Park prirode Velebit :	900,00 cca	24,70
- Ostali zaštićeni dijelovi prirode :	-	-

Za potrebe upravljanja i funkcioniranje Nacionalnog Parka, predviđeno je izdvojeno građevinsko područje u kojem će se smjestiti prvenstveno uslužne i komunalno-servisne djelatnosti u funkciji Parka. Unutar ove zone mogu se smjestiti i manji popratni sadržaji u funkciji Parka općenito, kao što su ugostiteljski, trgovački i drugi sadržaji.

3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava**3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav (ceste, željeznice, zračne, morske luke, javne telekomunikacije, produktovodi)****3.5.1.1. Cestovni promet**

Iako ne prolazi prostorom općine Starigrad autocesta, koja najkvalitetnije povezuje primorske i kopnene dijelove Republike Hrvatske, imaće značajnu ulogu i za gospodarski razvoj ove općine, jer će istom prometovati najveći broj vozila. Općina Starigrad ima najbliži priključak na ovu autocestu preko čvorišta "Maslenica".

Na području općine Starigrad najznačajniju prometnu ulogu i dalje će imati državna cesta D-8. Kako trasa ove ceste prolazi duž cijelog područja općine Starigrad neposredno uz sam obalni pojas i kroz sva naselja mora se izgraditi adekvatna zaobilaznica najvećih naselja: Seline i Starigrad, koja će preuzeti prometnu ulogu ove državne ceste.

Zbog dotrajalosti i nepovoljnih tehničkih elemenata, državna cesta D 8 je rekonstruirana prije nekoliko godina. Izgrađeni su nogostupi i uklonjeni do tada opasni kolnički elementi.

Da bi se postigla optimalna sigurnost prometovanja vozila i sve ostale javne ceste na području općine Starigrad moraju se modernizirati prema važećim prometnim propisima za svaku određenu kategoriju javnih cesta. To zahtijeva redovito održavanje i pravovremenu rekonstrukciju postojeće kolničke konstrukcije, sanaciju svih kritičnih dionica, opremanje odgovarajućom prometnom signalizacijom, te izradu nogostupa i javne rasvjete duž svih dionica koje prolaze kroz naselja.

Unutar svakog naselja moraju se proširiti profili postojeće cestovne mreže, te izvršiti odgovarajuća regulacija prometa u cilju ostvarenja bolje protočnosti vozila. Za potrebe pješačkog prometa moraju se izgraditi adekvatni nogostupi.

Radi što optimalnijeg gospodarskog razvoja cjelokupnog prostora ove općine moraju se redovito održavati svi postojeći gospodarski, protupožarni i poljski putevi i staze, a po potrebi izgraditi i novi.

Promet u mirovanju treba riješiti izgradnjom odgovarajućih parkirališnih i garažnih površina prema stvarnim potrebama svih postojećih i planiranih prostornih sadržaja.

Javnim autobusnim prometom moraju se povezati sva naselja na području općine Starigrad međusobno, s općinskim središtem i sa županijskim središtem.

U naseljima treba izgraditi autobusna stajališta prema Pravilniku o autobusnim stajalištima.

3.5.1.2. Željeznički promet

Prostorom općine Starigrad prolazi potencijalna trasa planirane željeznice velike propusne moći. Ova trasa temelji se na Strategiji prometnog razvoja RH i idejnom rješenju HŽ-a. Širina potencijalnog koridora određena je prema propisima o zaštitnom pojasu željezničke pruge.

3.5.1.3. Pomorski promet

Morske luke za javni promet i posebne namjene

Kako je čitavo podvelebitsko područje, zbog svog geostrateškog položaja oduvijek bilo orijentirano na more, formirala su se pristaništa i vezovi na za to najprikladnijim mjestima u uvalama podno Velebita. Na tim mjestima su se formirali mali zaseoci koji se danas poticajima turističkoga razvitka povećavaju i pretvaraju u veća građevinska područja. Valorizacijom naznačenih čimbenika prostorni plan općine Starigrad respektira u cijelosti tradicionalne vrijednosti nastale na ovom prostoru. U tom smislu sva postojeća pristaništa i lučice zadržavaju se.

ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA KORIŠTENJA OBALNOG PODRUČJA ZA LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET I LUKE POSEBNE NAMJENE TEMELJEM PRIKAZA IZ PROSTORNOG PLANA ZADARSKE ŽUPANIJE

naselje	Lučko područje	lokalitet i vrsta luke	najviši broj vezova za lučko područje	status luke
Starigrad	Luka Starigrad-Paklenica	Luka Starigrad-Paklenica: luka otvorena za javni promet - lokalnog značaja	500 u luci (središnji dio) 160	Postojeća luka
		izdvojeni lučki bazeni		
		Uvala Vrtlina: komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
		Kod luke Starigrad-Paklenica: komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
		Uvala Senjski Porat (x 2): komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
		Tikvene Dražice (x 3): komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
		Uvala Brodina: komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
		Velika Draga: komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
		Klačina: komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
		Lađen Porat: komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
		Uvala Šilježetarica: komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
		Ispod Čavića: komunalni vez (KV)		Planirani komunalni vez
Seline	Luka Seline	Luka Seline: luka otvorena za javni promet - lokalnog značaja	300	Postojeća luka
		izdvojeni lučki bazeni		
		Provalija 2: operativna obala i ribarski vez		Planirana
		Modrić: komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
		Provalija 1: komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
		Seline 1. komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
		Seline 2: komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
		Uvala Jaz Škalica Škiljića: komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
		Uvala Jaz Škalica Škiljića 2: komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
		Uvala Jaz Dadića: komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
Tribanj-Krušćica	Luka Tribanj-Krušćica	Krušćica mala (uvala Lubardić): luka otvorena za javni promet – lokalnog značaja	200	Postojeća luka
		izdvojeni lučki bazeni		
		Uvala Šibuljina: komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
		Uvala Šibuljina 2: komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
		Uvala Kopovine: komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
		Uvala Krušćica duboka: komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
		Uvala Paripovača: komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
		Uvala Običaj: komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
		Uvala Običajac: komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
		Uvala Mandalina: komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez
		Uvala Lisarica: komunalni vez (KV)		Postojeći komunalni vez

Napomena: Zone luka i komunalnih vezova prikazana su u kartografskim prikazima GP-a (mjerilo 1:5000)

Na području općine Starigrad utvrđene su luke neovisno o lučkom području iz prethodne tablice, i to kako slijedi

Ostale luke			
naselje	lokalitet i vrsta luke	najviši broj vezova	status luke
Seline	Ug.-turistička zona Pod Bucića Podi – privez (Pr) - turistička luka	– ^{1.}	Planirana
Starigrad	Ug.-turistička zona hotel Alan – privez (Pr) - turistička luka (dvije lokacije)	– ^{1.}	Planirana
	Ug.-turistička zona Milovci-Grabovča – privez (Pr) - turistička luka	20	Postojeća luka
^{1.} konačni kapacitet priveza utvrdit će se temeljem izrade plana užeg područja i prema uvjetima za planiranje ugostiteljsko-turističke zone			

Detaljna dispozicija namjene pojedinih luka definirana je Prostornim planom zadarske Županije u kontekstu njihove namjene i kapaciteta, dok su ovim Planom utvrđeni komunalni vezovi.

U sklopu izrade Urbanističkih planova uređenja gravitirajućih građevinskih područja treba definirati i način uređenja luka kada su one u sklopu naselja kao fizička cjelina. To pretpostavlja utvrđivanje vrste i broja vezova, uređaja i opreme luka, te način izvođenja objekata infrastrukture i substrukture.

Pomorski promet na području općine Starigrad u funkciji je razvoja nautičkog i športskog turizma duž akvatorija Velebitskog kanala.

Pomorski promet temelji se na razvoju luke Starigrad-Paklenica kao veze s lukom Ražanac na suprotnoj strani obale Velebitskog kanala.

Duž obalnog područja predviđena je izgradnja i uređenje komunalnih vezova, istezališta s površinama za popravak i održavanje brodica, te drugih pratećih sadržaja, a prema cjelovitom rješenju obalne površine i pripadajućeg dijela morskog akvatorija i luke otvorene za javni promet.

3.5.1.4. Telekomunikacije

Komutacija UPS Starigrad povezana je do AXE Zadar kopnenim dijelom i podmorskim svjetlovodnim kabelom između Vinjerca i Selina. Komutacije u Šilježetari i Kruščici su preko svjetlovodnih kabela povezane na Starigrad.

Ovim se osigurava i veliki kapacitet spojnih veza, što je osobito važno za buduće zahtjeve korisnika telekomunikacijskih usluga. Te usluge će biti dostupne uvođenjem širokopojasne mreže (BISDN) čije brzine prijenosa će biti i preko 622 Mbit/s, a za te brzine prijenosa kao medij će se moći koristiti samo svjetlovodni kabeli.

Elektronička komunikacijska infrastruktura (EKI) za pružanje javnih komunikacijskih usluga putem elektroničkih komunikacijskih vodova je izvedena sa zadovoljavajućim kapacitetima, te sa mogućnostima proširenja, tako da će zadovoljiti i sve buduće potrebe. Jedino se udaljenim zaseocima neće moći dati telefonski priključak preko podzemne TK mreže (zbog ekonomske isplativosti), već će biti rješavani preko fiksnog GSM uređaja.

Za izgrađenu EKI u formi elektroničkih komunikacijskih vodova moguća je rekonstrukcija, dogradnja te proširenje zbog implementacija novih tehnologija vodeći računa o pravu zajedničkog korištenja od strane svih operatera.

Nova EKI u formi elektroničkih komunikacijskih vodova određuje se planiranjem koridora u naseljima podzemno i/ili nadzemno u zoni pješačkih staza ili zelenih površina, a međumjesno podzemno slijedeći koridore prometnica.

Elektronička komunikacijska infrastruktura (EKI) i povezana oprema za pružanje komunikacijskih usluga putem elektromagnetskih valova, bez korištenja vodova (pokretne komunikacije) prema načinu postavljanja dijeli se na EKI i povezanu opremu na postojećim građevinama (antenski prihvati), te EKI i povezanu opremu na samostojećim antenskim stupovima.

U razvoju postojećih javnih sustava pokretnih komunikacija planira se daljnje poboljšanje pokrivanja, povećanje kapaciteta mreža i uvođenje novih usluga i tehnologija (sustavi sljedećih generacija). U skladu s navedenim, na području obuhvata Plana moguća je izgradnja i postavljanje EKI i povezane opreme pokretnih komunikacija, odnosno baznih stanica (osnovnih postaja) pokretnih komunikacija smještanjem na samostojeće stupove i krovne prihvate.

EKI i povezana oprema pokretnih komunikacija, odnosno bazne stanice (osnovne postaje) i pripadajuće antene pokretnih telekomunikacijskih mreža mogu se postaviti na lokalitetima koji nisu u sukobu sa smjernicama zaštite prirode (narušavanje krajobraznih vrijednosti) i nepokretnih kulturnih dobara, a prema posebnim uvjetima pravnih osoba s javnim ovlastima, mjerodavnih službi zaštite, te prema Prostornom planu Zadarske Županije.

U kartografskom prikazu list 2.c „INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE: ENERGETIKA I TELEKOMUNIKACIJE“ određene su aktivne lokacije i planirane zone elektroničke komunikacije za smještaj samostojećeg antenskog stupa (područja planirane lokacije) radijusa od 1000 m do 3000 m unutar kojeg je moguće locirati jedan stup.

Za izgradnju EKI i povezane opreme pokretnih komunikacija na samostojećim antenskim stupovima samostojećim antenskim stupovima izvan građevinskih područja potrebno je poštivati sljedeće uvjete:

- a) na novoj lokaciji moguće je graditi samostojeći antenski stup, ili rekonstruirati postojeći, samo takvih karakteristika da može prihvatiti više operatora, odnosno tipski projekt koji je potvrđen rješenjem Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva;
- b) ukoliko je na postojećoj lokaciji već izgrađen samostojeći antenski stup/stupovi, moguće je planirati još samo jedan za ostale operatore.

Za izgradnju EKI i povezane opreme pokretnih komunikacija u građevinskom području naselja potrebno je pored navedenih poštivati i sljedeće dodatne uvjete:

- a) samostojeći antenski stup moguće je graditi samo po posebnom projektnom rješenju za pojedinu odabranu lokaciju projektiranu u skladu s postojećim okolišem (kao maskirni element, rasvjetni element ili nosac reklama i sl.) na građevnoj čestici do koje je osiguran kolni pristup minimalne širine 5,0 m.
- b) minimalna veličina građevne čestice za smještaj osnovne postaje i najmanje dva parkirališna mjesta iznosi 80 m². Takva čestica će se priključiti na elektroenergetsku mrežu. U slučaju tehničke nemogućnosti priključka na elektroenergetsku mrežu, odnosno u slučaju tehničke nemogućnosti napajanja preko distributera, samostalni antenski stup će se napajati preko agregata ili sunčanih kolektora. U slučaju napajanja agregatom, buka proizvedena istim ne smije prijeći razinu dozvoljene buke za jednu vrstu građevnog područja, koja proizlazi iz posebnih propisa.

Planom se dozvoljava postavljanje elektronike komunikacijske infrastrukture i povezane opreme na postojećim građevinama (antenski prihvati) u skladu s posebnim uvjetima tijela i /ili osoba određenih posebnim propisima koji propisuju posebne uvjete prilikom ishođenja lokacijske dozvole.

Male antene će se obojiti bojom istom kao i podloga na koju se učvršćuje, tako da bude što manje uočljiva. Mogu se koristiti isključivo nosači od nehrđajućeg čelika ili vruće pocinčanog čelika i vijke od nehrđajućeg čelika.

EKI i povezana oprema pokretnih komunikacija na postojećim građevinama (antenski prihvat) nije definirana kartografskim prikazima Plana.

- a) U postupku ishođenja potrebnih odobrenja za gradnju potrebno je poštivati i sljedeće posebne uvjete tijela i /ili osoba određenim posebnim propisima i to:
- b) minimalna udaljenost antenskih stupova od građevinskog područja naselja je 500 m
- c) ukoliko je zbog postizanja osnovne pokrivenosti nemoguće izbjeći planiranje i izgradnju samostojećih antenskih stupova na zaštićenom području isti se trebaju planirati rubno odnosno na način da se izbjegniju istaknute i krajobrazno vrijedne lokacije i vrhovi uzvisina
- d) na prostoru velikih zaštićenih područja planirati minimalni broj stupova koji omogućavaju pokrivenost
- e) tipski objekt za smještaj opreme treba projektirati na način da se koriste materijali i boje prilagođene prostornim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi (žbukana

- pročelja, dvostrešni krov prekriven crijepom i dr.)
- f) na novoj lokaciji samostojeći antenski stup treba biti takvih karakteristika da može prihvatiti više operatera
- g) za planirane samostojeće antenske stupove na području ekološke mreže, koji sami ili sa drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na područje ekološke mreže treba ocijeniti, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, njihovu prihvatljivost za ekološku mrežu odnosno na ciljeve očuvanja tog područja ekološke mreže

Slijedom tehnološkog razvitka elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme potrebno je postojeće antenske stupove, kao i antenske prihvate i njihovu opremu, prilagođavati novim standardima u cilju povećanja zaštite zdravlja ljudi, prirode i okoliša..

3.5.1.5. Zračni promet

Helidrom je planiran na lokaciji između zaselaka Marasovići i Škiljići. Helidrom će omogućiti kvalitetnu nadopunu ukupnog prometnog sustava u smislu prometne povezanosti, te će povećati učinkovitost spasilačkih službi koje djeluju na ovom području. Helidrom će omogućiti brzi interventni prijevoz do većih gradskih središta.

3.5.2. Energetski sustav

Područje općine Starigrad je u sklopu jedinstvenog elektroenergetskog sustava Zadarske županije. Područje se opskrbljuje električnom energijom zračnim dalekovodom 35kV iz TS 110/35kV Obrovac i zračnim dalekovodom 10kV iz TS 35/10kV Gospić. Daljnja raspodjela energije će biti iz planirane TS 110 kV SELINE 2×8MVA, dok će se postojeća TS 35/10kV SELINE demontirati i ukloniti. Položaj nove trafostanice je prikazan u kartografskom prikazu plana.

Također je planirana izgradnja dalekovoda 110 kV od TS SELINE do TS POSEDARJE.

Rasplet visoki napon u općini Starigrad najvećim dijelom izveden je zračnim dalekovodom na drvenim stupovima 10(20)kV., a manjim dijelom 20kV podzemnim kabelom.

U razvoju elektroenergetskih vodova moraju se gdje je to moguće postojeći dalekovodi, koji često ostaju bez napona zbog posolice i bure zamijeniti sa podzemnim kabelom 20kV, radi veće pogonske sigurnosti i većeg kapaciteta prijenosa električne energije.

U budućnosti će trebati izvršiti rekonstrukciju ovoga sustava kako je to utvrđeno dugoročnom energetskom strategijom Republike Hrvatske.

Dugoročno strateško opredjeljenje mora biti korištenje alternativnih izvora energije kao što su sunce i vjetar, za koje na ovim prostorima ima dobrih uvjeta. U tom pravcu, Planom će biti omogućeno planiranje energetskih građevina unutar zone proizvodne namjene (I2). Detaljni uvjeti za građenje i uređenje ovakvih površina odredit će se provedbenim planom.

Značajne uštede u potrošnji energije mogu se postići racionalizacijom potrošnje i primjenom suvremenih tehnologija u svim segmentima života.

3.5.3. Vodnogospodarski sustav (vodoopskrba, odvodnja, uređenje vodotoka i voda, melioracijska odvodnja)

3.5.3.1. Vodoopskrba

Vodoopskrba na područjima općine koja "imaju vodu iz vodoopskrbnog sustava" još uvijek nije na zadovoljavajućem nivou, a razlog tome su loše izvedeni dijelovi mjesnih vodovodnih mreža i, nedostatni profili cijevi.

Kvalitetna vodoopskrba svih naselja zasniva se na daljnjem razvoju *Podvelebitskog magistralnog vodoopskrbnog podsustava* te izgradnji, rekonstrukciji i razvoju vodovodnih mreža u naseljima, uključujući i nekoliko hidrostanica prema idejnom rješenju pod naslovom "**Idejno rješenje vodoopskrbe podvelebitskog područja**" izrađenom 2008. godine od strane Hidroprojekt-inga iz Zagreba. Od glavnih objekata, osim vodospremnika "Rovanjska" koji je izgrađen, treba nastaviti izgradnju magistralnog cjevovoda od Starigrada do Sv. Marije Magdalene profila 300 i 250 mm te izgraditi vodospremnike "Starigrad" i "Šibuljina". Predviđa se i nastavak izgradnje podsustava na obalnom području Ličko-Senjske županije do Lukovog Šugarja.

Vodoopskrba na području općine Starigrad mora se rješavati u etapama, tako da svaka etapa predstavlja zasebnu zaokruženu cjelinu, koja će se u potpunosti uklopiti u prihvaćeno konačno tehničko rješenje. Prva etapa je osmišljena stavljanjem u funkciju vodospremnika "Seline", ali se mora upotpuniti izgradnjom ili nastavkom izgradnje osnovnih vodovodnih mreža naselja Starigrad i Seline. Potom se mreže mogu širiti, upotpunjavati ili rekonstruirati uz izgradnju potrebnih hidrostanica za opskrbu u višim zonama Starigrada. Sadašnji izravni privremeni/provizorni spojevi nižih dijelova vodovodnih mreža na magistralni cjevovod se moraju ukinuti, a ti dijelovi mreža se moraju prespojiti na osnovnu mrežu.

U svrhu bolje vodoopskrbe naselja Starigrad zbog nastalih problema, u sljedećem koraku, prije izgradnje vodospremnika "Starigrad" predviđeno je do lokacije vodospremnika produžiti magistralni cjevovod te na određenom mjestu na njega prespojiti buduću glavnu vodovodnu mrežu u skladu s "Idejnim rješenjem vodoopskrbe sjeverozapadnog dijela Starigrada" izrađenim 2008. godine od strane projektne tvrtke Donat d.o.o. iz Zadra. Izgradnja glavne vodovodne mreže Starigrada, većim dijelom kao rekonstrukcije pojedinih dionica nedostatnog profila, je također prioritetna i bez nje se nastali problemi ne mogu riješiti. U cilju kvalitetne vodoopskrbe u višim zonama naselja treba što prije izgraditi hidrostanicu "Kruškovac" i pripadnu vodovodnu mrežu.

I u naselju Seline mora se što prije nastaviti izgradnja osnovne središnje vodovodne mreže kako bi se na nju mogla vezati mreža koja se planira ili je već izgrađena na područjima dalje od centra.

U drugoj etapi na području općine Starigrad treba izgraditi vodospremnik "Starigrad" zapremine $V=1000 \text{ m}^3$ s kratkim odvodnim i povratnim cjevovodom. Unatoč već izrađenim glavnim i idejnim projektima, može se kazati da još uvijek nedostaju cjelovita idejna rješenja (idejni projekti) vodovodnih mreža Starigrada i Selina čija je izrada zapravo uvjetovana izradom planova uređenja pripadnih područja. Bez izrade planova preko cijelog područja (naročito većih centralnih dijelova) kojima se cjelovito i po podcjelinama određuju potrebe vode i infrastrukturni (posebice prometni) koridori, ni idejna rješenja (idejni projekti) vodoopskrbnih mreža nemaju puno smisla.

Za slijedeće zahvate izdani su akti za građenje i isti se nalaze u fazi izvođenja. Očekivani rok završetka radova je kraj 2020. godine:

- projekt Vodospremnika Starigrad, dovodnog i povratnog cjevovoda
- projekt produžetka magistralnog cjevovoda „Podvelebitski pravac“ do zaseoka Kojići u naselju Starigrad
- projekt hidrostanice „Kruškovac“ i tlačnog cjevovoda
- projekt cjevovoda dijela vodoopskrbne mreže naselja Starigrad do HS „Pod Šušanj“

Opskrba vodom područja od Starigrada do granice s Ličko-Senjskom županijom, ovisno o financijskim mogućnostima, se može rješavati u drugoj ili trećoj etapi (u trećoj ili četvrtoj predviđa se nastavak izgradnje na području Ličko-Senjske županije).

Nekategorizirana izvorišta od lokalnog značaja (zahvati na izvorima: Jukić (600,0 m.n.m.), Knežević (440,0 m.n.m.) i Fratrovac (587,0 m.n.m.), a koji se nalaze unutar Nacionalnog parka "Paklenica", prikazana su u kartografskom prikazu Plana (karta 3. uvjeti korištenja i zaštite prostora). U neposrednoj blizini navedenih izvorišta, te uzvodno do najviše kote terena, a ne dalje od 1 km, zabranjene su radnje kojima se mogu ugroziti izvorišta (npr. intenzivno korištenje herbicida, odlaganje otpada i sl.)

Za sva postojeća izvorišta na području općine koja imaju lokalno značenje moraju se što prije utvrditi zone sanitarne zaštite i donijeti Odluka o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvora vode za piće kako bi se voda ovih izvorišta i dalje mogla koristiti za piće, te za druge potrebe (napajanje stoke, navodnjavanje i drugo).

Do priključenja na javnu vodoopskrbnu mrežu moguće je rješavanje vodoopskrbe pojedinih građevina autonomnim sustavima (cisterne, gusterne i sl.), a prema uvjetima nadležnog komunalnog poduzeća.

Proračun ukupne potrošnje vode na području mjesta Starigrad

Na području mjesta Starigrad planira se u konačnosti 1200 stanovnika i 3000 kreveta u turističkim zonama za koje treba osigurati dovoljnu količinu vode u danu maksimalne potrošnje. Odabrana je specifična potrošnja vode prema slijedećoj tablici:

potrošači	br.korisnika	potrošnja [l/dan/korisnik]	ukupna potrošnja [l/dan]
stanovništvo	1200	120	144000
turističke zone	3000	200	600000
Ukupno			744000

Potrebe za vodom u konačnoj fazi izgradnje na području općine iznose:

- *srednja dnevna količina vode*
 $q_{sr} = 744000 / 3600 \times 24 = 8,61 \text{ l/s}$
- *maksimalna dnevna količina vode*
 koeficijent dnevne neravnomjernosti: $K_D = 1,7$
 $q_{max. \text{ dnevno}} = 8,61 \times 1,7 = 14,64 \text{ l/s}$

Za komunalne potrebe i polijevanje potrebno je osigurati 20% od $q_{max, \text{ dnev.}}$, tj.:

$$q_{komunlno} = 14,64 \times 0,20 = 2,93 \text{ l/s}$$

Za gubitke treba osigurati količinu vode od 10% od $q_{max, \text{ dnev.}}$, tj.:

$$q_{gubici} = 14,64 \times 0,10 = 1,46 \text{ l/s}$$

Stoga ukupna maksimalna količina vode potrebna za rješenje vodoopskrbe na području mjesta Starigrad u konačnoj fazi izgradnje iznosi:

$$q_{uk} = 14,64 + 2,93 + 1,46 = 19,03 \text{ l/s}$$

Proračun ukupne potrošnje vode na području mjesta Seline

Na području mjesta Seline planira se u konačnosti 500 stanovnika i 3000 kreveta u turističkim zonama za koje treba osigurati dovoljnu količinu vode u danu maksimalne potrošnje. Odabrana je specifična potrošnja vode prema slijedećoj tablici:

potrošači	br.korisnika	potrošnja [l/dan/korisnik]	ukupna potrošnja [l/dan]
stanovništvo	500	120	60000
turističke zone	3000	200	600000
Ukupno			660000

Potrebe za vodom u konačnoj fazi izgradnje na području općine iznose:

- *srednja dnevna količina vode*
 $q_{sr} = 660000 / 3600 \times 24 = 7,64 \text{ l/s}$
- *maksimalna dnevna količina vode*
 koeficijent dnevne neravnomjernosti: $K_D = 1,7$
 $q_{max. \text{ dnevno}} = 7,64 \times 1,7 = 12,99 \text{ l/s}$

Za komunalne potrebe i polijevanje potrebno je osigurati 20% od $q_{max, \text{ dnev.}}$, tj.:

$$q_{komunlno} = 12,99 \times 0,20 = 2,60 \text{ l/s}$$

Za gubitke treba osigurati količinu vode od 10% od $q_{\max, \text{dnev}}$, tj.:

$$q_{\text{gubici}} = 12,99 \times 0,10 = \mathbf{1,30 \text{ l/s}}$$

Stoga ukupna maksimalna količina vode potrebna za rješenje vodoopskrbe na području mjesta Seline u konačnoj fazi izgradnje iznosi:

$$q_{\text{uk}} = 12,99 + 2,6 + 1,3 = \mathbf{16,89 \text{ l/s}}$$

Proračun ukupne potrošnje vode na području mjesta Tribanj

Na području mjesta Tribanj planira se u konačnosti 300 stanovnika i 500 kreveta u turističkim zonama za koje treba osigurati dovoljnu količinu vode u danu maksimalne potrošnje. Odabrana je specifična potrošnja vode prema slijedećoj tablici:

potrošači	br.korisnika	potrošnja [l/dan/korisnik]	ukupna potrošnja [l/dan]
stanovništvo	300	120	36000
turističke zone	500	200	100000
Ukupno			136000

Potrebe za vodom u konačnoj fazi izgradnje na području općine iznose:

- *srednja dnevna količina vode*
 $q_{\text{sr}} = 136000 / 3600 \times 24 = \mathbf{1,57 \text{ l/s}}$
- *maksimalna dnevna količina vode*
 koeficijent dnevne neravnomjernosti: $K_D = 1,7$
 $q_{\text{max. dnevno}} = 1,57 \times 1,7 = \mathbf{2,67 \text{ l/s}}$

Za komunalne potrebe i polijevanje potrebno je osigurati 20% od $q_{\max, \text{dnev}}$, tj.:

$$q_{\text{komunino}} = 2,67 \times 0,20 = \mathbf{0,53 \text{ l/s}}$$

Za gubitke treba osigurati količinu vode od 10% od $q_{\max, \text{dnev}}$, tj.:

$$q_{\text{gubici}} = 2,67 \times 0,10 = \mathbf{0,26 \text{ l/s}}$$

Stoga ukupna maksimalna količina vode potrebna za rješenje vodoopskrbe na području mjesta Ttribanj u konačnoj fazi izgradnje iznosi:

$$q_{\text{uk}} = 2,67 + 0,53 + 0,26 = \mathbf{3,46 \text{ l/s}}$$

Planom se propisuju minimalne širine koridora (zaštitnih pojasa) u ovisnosti o profilu cjevovoda kako slijedi:

- za cjevovode $\Phi 500$ mm najmanje 11 m
- za cjevovode $\Phi 450$ mm najmanje 10 m
- za cjevovode $\Phi 350$ mm najmanje 9 m
- za cjevovode $\Phi 300$ mm najmanje 8 m
- za cjevovode $\Phi 250$ mm najmanje 7 m
- za cjevovode $\Phi 200$ mm i manje najmanje 6,5 m

Temelji čvrstih ili montažnih stambenih i poslovnih građevina od osi cjevovoda moraju biti udaljeni najmanje:

- 4,0 m za cjevovode $\Phi 500$ i $\Phi 400$ mm
- 3,75 m za cjevovode $\Phi 350$ mm
- 3,5 m za cjevovode $\Phi 300$ mm
- 3,25 m za cjevovode $\Phi 250$ mm i $\Phi 200$ mm
- 3,0 m za cjevovode profila manjeg od $\Phi 200$ mm

Temelji ogradnih zidova ili ograde bez temelja od osi cjevovoda moraju biti udaljeni najmanje:

- 1,25 m za cjevovode $\Phi 350$ mm – $\Phi 500$ mm
- 1,0 m za cjevovode $\Phi 200$ mm – $\Phi 300$ mm
- 0,75 m za cjevovode profila manjeg od $\Phi 200$ mm

Stabla (drvoredi) od osi cjevovoda moraju biti udaljeni najmanje:

- 2,5 m za cjevovode $\Phi 400$ -500 mm
- 2,0 m za cjevovode $\Phi 250$ -350 mm
- 1,5 m za cjevovode profila do 200 mm

Vodoopskrbni cjevovodi i elektroenergetski kabeli se u načelu moraju predvidjeti na suprotnim stranama koridora (kolnika), a minimalni svijetli razmak stijenke ili zaštitne cijevi druge instalacije od stijenke vodovodne cijevi u horizontalnoj projekciji mora iznositi:

- za kanalizaciju najmanje 3,0 m
- za SN kabel najmanje 1,5 m
- za NN kabel najmanje 1,0 m
- za TK kabel najmanje 1,0 m
- za razvodni opskrbeni plinovod najmanje 1,0 m

Navedeni se razmaci mogu smanjiti u slučaju izuzetno malog raspoloživog prostora i teških uvjeta izvođenja vodovoda i/ili drugih instalacija primjenom posebnih projektnih rješenja zaštite i uz suglasnost *Vodovoda d.o.o. Zadar* i institucija koje gospodare drugim instalacijama.

3.5.3.2. Odvodnja

Da bi se na području općine Starigrad osiguralo neograničeno korištenje obalnog mora prema planiranoj namjeni treba provesti kvalitetnu zaštitu cjelokupnog pripadajućeg dijela morskog akvatorija Velebitskog kanala od zagađivanja.

Ako se nastavi sa sadašnjim načinom upravljanja otpadnim vodama na ovom području nastat će nepoželjne promjene u okolišu, koje će značajno utjecati na: pogoršanje kvalitete površinskih voda, prvenstveno mora, povećanje opasnosti za ljudsko zdravlje, smanjenje vrijednosti građevnog zemljišta, gubitak prihoda od turizma uslijed smanjenja broja turista zbog sniženja kvalitete vode i kupališnih prostora, te smanjenje prihoda od ribarstva.

Porastom broja žitelja i planiranim razvojem turizma još više će se povećati opasnost od štetnih posljedica za sve vitalne elemente prirodne okoline, naročito za morski akvatorij i biološke zajednice u njemu.

U svezi s iznalaženjem rješenja za problematiku odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na cjelokupnom području općine Starigrad do sada je izrađena ova projektna dokumentacija:

- "Studija zaštite voda na području Zadarske županije", izrađena od "Hidroprojekt-ing" d.o.o. iz Zagreba i "Hidroing" d.o.o. iz Osijeka 2005. godine,
- idejno rješenje "Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda općine Starigrad", izrađeno od "Hidroprojekt-ing" d.o.o. iz Zagreba 2006. godine.
- „Glavni projekt sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda Starigrada - Faza 3“ („Hidroprojekt-ing“ d.o.o. Zagreb).

U "Studiji zaštite voda na području Zadarske županije" definirano je koncepcijsko rješenje sakupljanja, pročišćavanja i dispozicije otpadnih voda i za cjelokupno područje općine Starigrad. Obzirom na prirodno-geografske karakteristike, veličinu naselja, gospodarski razvoj i osobine prijarnika na području općine Starigrad predloženo je rješenje kojim se odvodnja i pročišćavanje urbanih otpadnih voda rješava preko dva zasebna javna sustava odvodnje: Starigrad i Tribanj.

Sustav odvodnje Starigrad obuhvaća naselja: Starigrad i Seline. Predviđeni ukupni kapacitet uređaja za pročišćavanje ovog sustava odvodnje iznosi 9300 ES.

Sustav odvodnje Tribanj obuhvaća istoimeno naselje. Predviđeni ukupni kapacitet uređaja za pročišćavanje ovog sustava odvodnje iznosi 3290 ES.

Za oba sustava odvodnje planirana je primjena tzv. razdjelnog tipa odvodnje s izgradnjom kanalizacijske mreže kojim se sakupljaju i odvođe uglavnom urbane (fekalne) otpadne vode i eventualno prethodno pročišćene industrijske otpadne vode. Sakupljanje oborinskih otpadnih voda ovom kanalizacijskom mrežom nije predviđeno niti dopušteno.

Tehničko rješenje odvodnje i pročišćavanja sastoji se u tome da se otpadne vode prikupljaju i transportiraju gravitacijskim kolektorima do najbliže crpne postaje odakle se tlačnim cjevovodom prepumpavaju na sljedeći više položen gravitacijski kolektor i tako sve do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Kod oba uređaja pročišćene otpadne vode ispuštaju se podmorskim ispustom u Velebitski kanal. Uz pretpostavku ispuštanja u osjetljivo područje, te za predviđene kapacitete uređaja za pročišćavanje potrebno je primijeniti "prvi stupanj" pročišćavanja.

Za sustav odvodnje Starigrad izrađeno je i idejno rješenje "Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda općine Starigrad" u kojem je detaljnije razrađena kanalizacijska mreža i prateće građevine odvodnje na području naselja: Starigrad i Seline.

U nastavku izrade projektne dokumentacije (glavni i izvedbeni projekti) moraju se prethodno izvršiti detaljni oceanografski istražni radovi pripadajućeg akvatorija Velebitskog kanala, geodetski radovi i geomehanički istražni radovi kako bi se utvrdile konačne trase podmorskih ispusta i gravitacijske kanalizacijske mreže, kao i definitivne lokacije uređaja za pročišćavanje i crpni postaja. U ovoj projektnoj dokumentaciji mora se razraditi i etapna izgradnja planiranih javnih sustava odvodnje.

Do realizacije sustava javne odvodnje unutar građevinskih područja u kojima nije izgrađena kanalizacijska mreža, može se planirati izgradnja građevina s prihvatom sanitarnih voda u vodonepropusnim sabirnim jamama i odvozom putem ovlaštene osobe, ili izgradnjom vlastitog uređaja za pročišćavanje sanitarnih otpadnih voda te ispuštanjem pročišćenih voda u prirodni prijemnik, a sve ovisno od uvjetima na terenu te suglasnost i prema uvjetima Hrvatskih voda.

Otpadne tehnološke vode iz raznih proizvodnih i industrijskih pogona, koje mogu biti onečišćene uljima i kemikalijama, moraju se prije ispuštanja u sabirnu jamu, gotove tipske uređaje, odnosno u buduću mjesnu kanalizacijsku mrežu, prethodno pročititi tako da poprime karakteristike urbanih (fekalnih) otpadnih voda. To zahtijeva da svaki specifični zagađivač otpadnih voda ima svoj vlastiti sustav za pročišćavanje, ovisno o karakteru pojedinog tehnološkog procesa.

Odvodnja oborinskih otpadnih voda na području općine Starigrad mora se rješavati na način da se sakupljaju uglavnom površinski, odnosno otvorenim ili zatvorenim kanalima i odvede najkraćim putem u obalno more, najbliži vodotok ili okolni teren. Na površinama većih parkirališta, garaža, servisa, benzinskih postaja i sl., gdje je veća opasnost od izlivanja ulja i nafte, moraju se obvezatno ugraditi separatori za sakupljanje ulja i masnoća iz oborinskih voda.

Zaštita voda na prostoru općine Starigrad mora se provoditi prema odredbama iz Državnog plana za zaštitu voda (NN 8/99).

S obzirom da je morski dio područja obuhvata Plana smješten u akvatoriju Velebitskog kanala koji je prema registru osjetljivih područja označen kao „osjetljivo područje sa lošom izmjenom voda“, a kopneni dio područja obuhvata Plana je unutar utjecajnog područja, stupanj pročišćavanja otpadnih voda u pojedinačnim uređajima za pročišćavanje mora biti u skladu sa odredbama Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (NN 80/13, 43/14, 27/15) i sa vodopravnim uvjetima izdanim od strane Hrvatskih voda u postupku ishoda dozvola za gradnju navedenih građevina.

3.5.3.3. Uređenje vodotoka i voda

Područjem općine Starigrad protječe više vodotoka (*Orljača, Kusača, Mala Paklenica, Bezimenjača, Suha draga, Velika Paklenica, Punta, Šilježetarica, Potočnjak, Bukovi potoci, Virine, Kozjača, Škrbića draga, Matac, Lumbardić, Brnica, Kruščica, Paripovača, Običaj, Lisarica, Sv. Magdalena*), koji uglavnom imaju karakteristike povremenih vodotoka.

Najznačajniji vodotoci su: *Velika Paklenica* koji se ulijeva u obalno more u naselju Starigrad, te *Mala Paklenica* koji se ulijeva u obalno more u naselju Seline. Ovi vodotoci prihvaćaju oborinske vode s okolnog gravitirajućeg slivnog područja.

Prema Uredbi o kategorizaciji vodotoka (NN 15/81) svi vodotoci na području općine Starigrad, a kao brdski potoci, ulaze u I. kategoriju. Samo dijelovi pojedinih vodotoka, koji se ulijevaju u obalno more ulaze u II. kategoriju.

Duž koridora svih vodotoka na području općine Starigrad izgradnja i uređenje zemljišta mora se izvoditi na način da se ne ugroze vodotoci i ne smanji njegova propusna moć.

Pri određivanju građevnih čestica mora se voditi računa da se osigura zaštitni pojas od najmanje 5 m

od gornjeg ruba korita kako bi se omogućio pristup do vodotoka radi uređenja korita i oblikovanja inundacije potrebne za maksimalni protok vode. Inundacijski pojas može se smanjit do 3,0 m širine, ali to bi trebalo utvrditi posebnim vodopravnim uvjetima za svaki objekt posebno.

Koristeći postojeće vodne potencijale (oborine, voda iz otvorenih vodotoka i izvora, podzemne vode i sl.) za razvoj intenzivne poljoprivredne proizvodnje planirana je izgradnja sustava kanala za navodnjavanje, a na temelju "Plana navodnjavanja za područje Zadarske županije" kojeg je izradio Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Građevinsko-arhitektonski fakultet Sveučilišta u Splitu u ožujku 2007. godine. Prema ovoj studiji, Općina Starigrad raspolaže s 925,8 ha površina pogodnih za navodnjavanje. Ostale površine su procijenjene kao trajno nepovoljne za navodnjavanje. Ovdje treba istaknuti da potencijalne površine za navodnjavanje nisu utvrđene niti označene u kartografskim prikazima Plana. Površine za navodnjavanje utvrdit će se posebnom postupkom.

3.6. Postupanje s otpadom

Sukladno važećem Planu gospodarenjem otpadom RH 2017.-2022. (PGO), jedinice lokalne samouprave nadležne su za osiguravanje i provedbu javne usluge prikupljanja komunalnog otpada, uspostavu reciklažnih dvorišta te provedbu mjera sprječavanja odbacivanja otpada u okoliš kao i uklanjanje u okoliš odbačenog otpada. Jedinice lokalne samouprave dužne su, sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (ZOGO) provoditi PGO RH, što posebice uključuje projekte određene Popisom projekata važnih za njegovu provedbu.

Nadalje prema odredbama ZOGO, odnosno *Pravilnika o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada*, sva postojeća odlagališta otpada u Republici Hrvatskoj moraju ispuniti propisane zahtjeve. Zahtjevi propisuju da se postojeća odlagališta otpada koja ne zadovoljavaju utvrđene uvjete smatraju neusklađenim te moraju biti sanirana i zatvorena najkasnije godinu dana od dana puštanja u rad centra za gospodarenje otpadom za područje županije na čijem se području nalaze.

Sanacija neusklađenih odlagališta, u koje spada i odlagalište *Samograd*, prema mjerama propisanim u PGO RH uključuje: izradu Plana zatvaranja odlagališta neopasnog otpada s krajnjim rokom ispunjenja do kraja 2017. te sanaciju s krajnjim rokom ispunjenja do 2022. godine. U sklopu mjere izrade *Plana zatvaranja odlagališta neopasnog otpada*, moguće je na temelju postojećih raspoloživih kapaciteta i drugih relevantnih kriterija uključiti i daljnje odlaganje otpada nakon 31.12.2018. godine na usklađena odlagališta.

Izgradnju reciklažnih dvorišta potiče PGO RH 2017.-2022., gdje se navodi kako je ZOGO-om JLS-ovima uvedena obveza osiguravanja funkcioniranja jednog ili više reciklažnih dvorišta ovisno o broju stanovnika JLS-a. Rok za ispunjenje ove obaveze, a tiče se mjere izgradnje reciklažnih dvorišta je 2019. godina za reciklažna dvorišta komunalnog otpada te 2020. za reciklažna dvorišta građevnog otpada. U okviru reciklažnog dvorišta moguće je osigurati i odvojeni dio za ponovnu uporabu proizvoda (tzv. "kutak ponovne uporabe proizvoda").

3.7. Sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš

U kontekstu temeljnih značajki općinskog prostora koje su sadržane u ekološkoj uravnoteženosti prostora, pejzažnim vrijednostima neponovljiva karaktera i prihvatljivom stanju dosadašnjih intervencija u prostoru, svako nerazumno i nekontrolirano djelovanje može imati nesagledive i nepopravljive posljedice za taj prostor. U tom smislu će se kroz provedbene mjere ustanoviti donji prag mogućih intervencija u prostoru, te načini kontrole korištenja prostora.

Sadržaji koji mogu biti agens neravnoteže u okolišu su :

- Prekomjerna i nekontrolirana stambena i svaka druga izgradnja
- Lociranje industrijskih postrojenja koji su zagađivači tla, zraka i mora.
- Prekomjerno korištenje morske obale i kopnenog pojasa uz more za neprimjerne sadržaje koji mogu zagađivati obalu i akvatorij (velike marine, brodogradilišta, luke za istovar rasutih tereta i drugo).
- Nedostatak primjerenih sustava pročišćavanja i ispuštanja otpadnih voda u more.

- Neregulirana odvodnja površinskih voda
- Prevelika uporaba pesticida i nepotrebna sječa šume
- Zahvati u pejzažu poput kamenoloma, loše položenih trasa prometnih sustava, izgradnja građevina čiji su gabariti van mjerila okoliša i dr.

Da bi se spriječio nepovoljan utjecaj na okoliš na području općine Starigrad moraju se provesti sljedeće mjere:

- osigurati zakonom propisani zaštitni pojas za sve kategorije javnih cesta koji od vanjskog ruba zemljišnog pojasa sa svake strane ceste iznosi: za državne ceste 25,0 m (10 m u naselju), za županijske ceste 15,0 m i za lokalne ceste 10,0 m (5 m u naselju),
- osigurati potreban koridor za potencijalnu željeznicu velike propusne moći,
- osigurati potrebne koridore za izgradnju komunalne infrastrukture (vodoopskrba, odvodnja, tt instalacije, elektroopskrba),
- izgraditi razdjelni sustav odvodnje uz odabir primjerenog stupnja čišćenja otpadnih voda,
- do izgradnje javnog sustava odvodnje sakupljanje urbanih otpadnih voda treba rješavati izgradnjom kvalitetnih vodonepropusnih sabirnih jama ili uređaja za pročišćavanje,
- otpadne tehnološke vode iz raznih proizvodnih pogona adekvatno pročistiti tako da se količina štetnih tvari u njima smanji do propisanih graničnih vrijednosti,
- sve građevine vodoopskrbnih sustava i sustava odvodnje izgraditi kao potpuno zatvorene i vodonepropusne građevine uz odabir kvalitetnog cijevnog materijala,
- na svim površinama većih parkirališta, garaža, servisa, benzinskih postaja i sl., gdje je veća opasnost od izlivanja ulja i nafte, ugraditi separatore za sakupljanje ulja i masnoća iz oborinskih voda,
- na svim izvorištima i vodotocima na području općine treba provoditi zaštitne mjere prema odredbama iz važeće zakonske regulative iz područja zaštite voda.

